

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

OPĆINE ORAŠJE

2021.

Broj: 01-02-07-11-2-3226-7/21

Sarajevo, rujan 2022.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	REZIME DANIH PREPORUKA.....	4
III	KRITERIJI ZA FINANCIJSKU REVIZIJU.....	6
IV	IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	7
1.	UVOD	7
2.	PREDMET, CILJ I OBUDAM REVIZIJE	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MIJERA.....	8
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA.....	9
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE	12
6.	FINANCIJSKA IZVJEŠĆA	13
6.1	GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA	13
6.1.1	Prihodi i primici	13
6.1.1.1	Prihodi od poreza	13
6.1.1.2	Neporezni prihodi	13
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	15
6.1.1.4	Primici od prodaje stalnih sredstava.....	15
6.1.2	Rashodi, izdaci i financiranje	15
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	15
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	17
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi.....	19
6.1.2.4	Kapitalni transferi.....	21
6.1.2.5	Izdaci za kamate	22
6.1.2.6	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	22
6.1.2.7	Izdaci za otplatu dugova	22
6.1.3	Finansijski rezultat	22
6.2	BILANCA STANJA	23
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja	23
6.2.2	Stalna sredstva	24
6.2.3	Kratkoročne obveze i razgraničenja	25
6.2.4	Dugoročne obveze.....	25
6.2.5	Izvori sredstava	25
6.2.6	Popis sredstava i obveza	26
6.3	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA.....	26
7.	JAVNE NABAVE	27
8.	SUDSKI SPOROVI	28
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA.....	28
V	PRILOG: GODIŠNJE FINANCIJSKO IZVJEŠĆE	30
	Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2021. godinu.....	31
	Bilanca stanja na 31. 12. 2021. godine.....	34
	Izvješće o novčanim tijekovima za razdoblje izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine.....	35

I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Izvješće neovisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvaća reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Općine Oraše** (u dalnjem tekstu: Općina), koja obuhvaćaju: Bilancu stanja na 31. 12. 2021. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvješće o novčanim tijekovima, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijska izvješća istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Općine na 31. 12. 2021. godine, novčane tijekove i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

- Ne možemo potvrditi stalna sredstva u pripremi u iznosu od najmanje 657.989 KM s obzirom na to da se radi o ulaganjima iz ranijih godina na kojima nije bilo promjena duže razdoblje, te da na osnovu prezentirane dokumentacije nismo potvrdili u kojoj su fazi ova ulaganja, jesu li okončana i jesu li u uporabi. Navedeno nije sukladno odredbama Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH (točka 6.2.2 Izvješća);**
- Dugoročna razgraničenja i izvori sredstava u Bilanci stanja više su iskazani za 4.963.394 KM, s obzirom na to da njihova salda nisu ispravno preuzeta iz Glavne knjige Riznice, što nije sukladno Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH (točka 6. Izvješća);**
- Tekući transferi za sport (144.600 KM) Proračunom su planirani i knjigovodstveno evidentirani na poziciji tekućih transfera nižim razinama vlasti, iako su odobreni neprofitnim udruženjima, a transferi mjesnim zajednicama (137.810 KM) na poziciji drugih tekućih rashoda. Zbog navedenog, finansijska izvješća ne daju točan pregled ovih rashoda i izdataka po vrstama (točka 6.1.2.3 Izvješća).**

Reviziju finansijskih izvješća obavili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava¹. Primjenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije.

Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća*.

Neovisni smo od Općine sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo Općine odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvješća rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Općine da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Općinu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomski odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvješća.

Kao dio revizije, sukladno INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazeњe unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Općine;
- ocjenujemo primjereno korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvješća **Općine Orašje za 2021. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Općine za 2021. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

- Popisne liste stalnih sredstava ne sadrže sve propisane elemente, nije izvršen cjelovit popis stalnih sredstava u pripremi, dugoročnih depozita, kratkoročnih potraživanja, kratkoročnih obveza i kratkoročnih razgraničenja, a nije izvršeno ni usklađivanje njihovog knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Navedeno nije sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH. (točka 6.2.6 Izvješća).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okviru profesionalnih objava. Primjenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvalitete u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo od Općine sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih Izvješća, rukovodstvo Općine odgovorno je osigurati da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno INTOSAI Okviru profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.

Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Općine, prema definiranim kriterijima, sukladno zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 30. 9. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobaric
Dragan Kolobaric

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić

II REZIME DANIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Registrar proračunskih korisnika sačiniti na način propisan Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra proračunskih korisnika proračuna u FBiH.	4.
2.	Vršiti kontinuiranu procjenu rizika, uspostaviti registar rizika, te dosljedno primjenjivati usvojene procedure, s ciljem uspostave sustava unutarnjih kontrola sukladno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
3.	Okončati aktivnosti na donošenju Akcijskog plana za jačanje sustava za očuvanje integriteta s ciljem borbe protiv korupcije, te poduzeti aktivnosti na njegovoj implementaciji.	4.
4.	Rashode i izdatke proračunom planirati na odgovarajućim kontima, poštovati rokove izrade proračuna, te sačinjavati planove novčanih tijekova i operativne planove sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH.	5.
5.*	Analizu iskaza uz godišnja finansijska izvješća sačinjavati na način propisan Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH, a Bilancu stanja popunjavati preuzimanjem salda sa konta stanja iz Glavne knjige riznice.	6.
6.	Donijeti akt o građevinskom zemljištu sukladno Zakonu o građevinskom zemljištu.	6.1.1.2
7.	Usuglasiti akte kojima se uređuju obračun i isplata plaća i naknada plaća sa Zakonom o plaćama i naknadama u tijelima vlasti FBiH u dijelu koji se odnosi na naknade plaća, i dosljedno ih primjenjivati.	6.1.2.1
8.*	Donijeti procedure za sačinjavanje Plana i programa utroška tekućih transfera, kao i kriterije za njihovu raspodjelu.	6.1.2.3
9.*	Knjigovodstveno evidentirati potraživanja po osnovu izdanih rješenja o komunalnoj naknadi, sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.	6.2.1
10.*	Nastaviti aktivnosti kako bi se utvrdilo vlasništvo zemljišta i objekata koji su knjigovodstveno evidentirani u Glavnoj knjizi Općine i koji su u njenom posjedu, te na temelju vjerodostojne dokumentacije provesti odgovarajuća knjiženja kako bi finansijska izvješća pružala njihov točan pregled.	6.2.2
11.	Izvršiti analizu iskazanih stalnih sredstava u pripremi, te na temelju utvrđenog provesti odgovarajuća knjiženja.	6.2.2
12.*	Godišnjim popisom obuhvatiti sva stalna sredstva i obveze sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, a popisne liste sačinjavati sukladno Pravilniku o godišnjem popisu sredstava, obveza i potraživanja.	6.2.6
13.	Izvješće o novčanim tijekovima sastavljati sukladno odredbama Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.	6.3
14.*	U slučaju kada su cijene prihvatljivih ponuda znatno veće od osiguranih sredstava za predmetnu nabavu postupati sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama.	7.

- Pregovaračke postupke bez objave obavještenja provoditi na propisani
15.* način, a nabave usluga reprezentacije vršiti uz primjenu odgovarajućeg 7.
postupka propisanog Zakonom o javnim nabavama.
-

* neimplementirana preporuka iz ranijeg razdoblja (sedam)

III KRITERIJI ZA FINANCIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, sukladni odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
 - Proračun Općine Orašje za 2021. godinu;
 - Odluka o izvršavanju proračuna Općine Orašje za 2021. godinu;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o načelima lokalne samouprave u FBiH;
 - Statut Općine Orašje;
 - Zakon o riznici u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Županiji Posavskoj;
 - Zakon o plaćama i naknadama u tijelima vlasti FBiH;
 - Pravilnik o plaćama, naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće Općine Orašje;
 - Odluke o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće državnih službenika, namještenika, načelnika, predsjednika Vijeća i savjetnika općinskog načelnika Općine Orašje;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o javnim nabavama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Općina Orašje je jedinica lokalne samouprave u sastavu Županije Posavske (u dalnjem tekstu: Županija), uspostavljena Zakonom o načelima lokalne samouprave u FBiH.² Nadležnosti Općine utvrđene su Ustavom FBiH, Ustavom Županije, Zakonom i Statutom Općine.

Obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a naročito: 1) osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda; 2) donošenje proračuna; 3) donošenje programa i planova razvoja Općine; 4) utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite okoline; 5) donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova; 6) utvrđivanje i provođenje stambene politike; 7) utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem; 8) upravljanje i raspolaganje imovinom; 9) upravljanje, financiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture (vodosnabdijevanje, prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada, javna čistoća, lokalna groblja, lokalni putevi i mostovi, ulična rasvjeta, javna parkirališta, parkovi); 10) donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti; 11) odlučivanje o zaduženju; 12) lokalni javni prijevoz; 13) predškolsko i osnovno obrazovanje; 14) kultura i sport, kao i druge poslove od lokalnog značaja, koji nisu isključeni iz nadležnosti, niti su dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti.

Tijela Općine su Općinsko vijeće (u dalnjem tekstu: Vijeće) i općinski načelnik (u nastavku: načelnik).

Vijeće je tijelo odlučivanja i predstavničko tijelo građana i ima 25 vijećnika. Načelnik je izvršno tijelo Općine, koju predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i načelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, sukladno Izbornom zakonu BiH.

Predsjedavajući Vijeća je Stanko Vincetić, imenovan 29. 12. 2020. godine.

Poslovi iz nadležnosti Općine obavljaju se u okviru općinskih službi: Ured općinskog načelnika, Služba za upravljanje razvojem, Služba za financije, Služba za infrastrukturu i investicije, Služba za gospodarstvo i komunalne djelatnosti, Služba prostornog uređenja i imovinsko-pravnih poslova, Služba opće uprave, branitelja i društvenih djelatnosti, Služba za informatizaciju, Služba za zajedničke poslove i Služba za civilnu zaštitu.

Ustanove kojima je Općina osnivač su: Javna ustanova socijalne skrbi Centar za socijalni rad, JU Dječji vrtić „Pčelica“ i JU Centar za kulturu, JU „Dom zdravlja Orašje“ i LJZU „Ljekarna Orašje“. Odlukama Skupštine i Vijeća utemeljena su javna poduzeća: JKP „Komunalac“ d.o.o. Orašje, JP Vodovod i odvodnja d.o.o. Orašje, JP „Radio Orašje“ i Centar za poduzetništvo d.o.o. Orašje.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji jedinstvenog općinskog organa uprave Općine Orašje³ sistematizirana su 93 izvršitelja, a na 31. 12. 2021. godine bilo je 79 zaposlenih.

Načelnik Općine je Marijan Oršolić, izabran na lokalnim izborima 2020. na mandat od četiri godine.

Sjedište općine je u Trećoj ulici br. 45.

2. PREDMET, CILJ I OBUDJAM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijska izvješća Općine za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj revizije je da se izradi mišljenje o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u potpunosti rezultate izvršenja proračuna. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

² „Sl. novine FBiH“, br. 49/06 i 51/09

³ „Sl. glasnik Općine Orašje“, br. 1/21

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima, s prekidima, u razdoblju od siječnja do srpnja 2022. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je finansijsku reviziju Općine za 2012. godinu, sačinio Izvješće o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvješćima. U Izvješću su dane preporuke s ciljem oticanja uočenih propusta i nedostataka. Općina nije postupila sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i nije obavijestila o poduzetim radnjama radi premašivanja nepravilnosti identificiranih u revizijskom izvješću. Revizijom je konstatirano da su poduzete određene mjere, kako bi se postupilo po njima.

Uvidom u poduzete aktivnosti i analizom realizacije danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke

- 1) Donesen je Pravilnik o unutarnjim kontrolama – unutarnjim kontrolnim postupcima u 2014. godini, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH.
- 2) Osigurano je pravilno knjigovodstveno evidentiranje prihoda koji se ostvaruju temeljem zakupa poljoprivrednog zemljišta i javnih površina.
- 3) Općina izdvaja sredstva za kapitalne izdatke na poseban transakcijski račun, otvoren kao podračun u okviru Jedinstvenog računa riznice.
- 4) Poduzete su aktivnosti na usklađivanju koeficijenata za obračun plaća zaposlenih u Općini sa Zakonom o plaćama i naknadama u tijelima vlasti u FBiH.
- 5) Rashodi se evidentiraju u razdoblju u kojem je obveza za plaćanje i nastala, sukladno Uredbi o računovodstvu i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.
- 6) Osigurana je dosljedna primjena Zakona o proračunima u FBiH u dijelu korištenja odobrenih sredstava samo do visine utvrđene Proračunom Općine u njegovom posebnom dijelu (prekoračenja su radi tekuće pričuve i odluke o preraspodjeli).
- 7) Sa JP „Komunalac“ d.o.o. Orašje zaključuju se ugovori o pružanju zajedničkih komunalnih usluga na početku godine.

Djelomično realizirane preporuke

- 1) Uz godišnja finansijska izvješća sačinjava se Analiza iskaza (tekstualni dio), ali ona ne sadrži sve elemente propisane Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH, a sačinjen je Izvještaj o izvršenju proračuna za 2021. godinu, sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH.
- 2) Osigurana je primjena Odluke o postupku i kriterijima za raspodjelu sredstava udrugama građana od interesa za Općinu te se sukladno navedenom raspisuju javni pozivi za izbor projekata i programa udruga građana koji se financiraju iz Proračuna Općine. Međutim, za udruge iz oblasti sporta nisu utvrđeni kriteriji za raspodjelu i ne raspisuje se javni poziv.
- 3) Općina za nabavu roba, usluga i ustupanja radova provodi procedure javnih nabava. Međutim, revizijom smo utvrdili da Zakon o javnim nabavama nije u svim slučajevima dosljedno primijenjen.
- 4) Prati se naplata potraživanja i poduzimaju se mjere na njihovoj naplati, ali u Glavnoj knjizi nisu knjigovodstveno evidentirana sva potraživanja.
- 5) Poduzimaju se pravne radnje u zakonski utvrđenom roku protiv pravnih i fizičkih osoba koje ne izmiruju svoje obveze prema Općini. Međutim, s obzirom na to da određena potraživanja nisu knjigovodstveno evidentirana, nismo mogli potvrditi da se to radi u svim slučajevima.

- 6) Poduzete su određene aktivnosti na utvrđivanju vrijednosti imovine koja je u vlasništvu Općine ili kojom raspolaže, ali one nisu okončane.

Nerealizirane preporuke

- 1) Sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH vršiti popis imovine i obveza i izradu Izvješća o popisu imovine i obveza Općine na 31. 12., koje će sadržavati sve vrijednosne i naturalne pokazatelje imovine i obveza Općine, iz kojih će se nedvosmisleno moći zaključiti da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Preporuke za koje nije vršena ocjena postupanja

- 1) Potrebno je da se poslovi stručnog savjetnika za unutarnju reviziju usklade s nadležnostima unutarnje revizije propisanim Zakonom o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, te izvršiti popunu radnog mjesa kako bi se u potpunosti osiguralo djelovanje unutarnje revizije sukladno Zakonu. Nije izvršena ocjena postupanja po ovoj preporuci jer, prema Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje Jedinice za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH, Općina nema obvezu uspostaviti Jedinicu za unutarnju reviziju.
- 2) Prilikom izrade proračuna osigurati planiranje izvora financiranja proračunskog deficitu sukladno Zakonu o proračunima u FBiH. Nije izvršena ocjena postupanja po ovoj preporuci jer je Općina na 31. 12. 2020. iskazala višak prihoda nad rashodima, a proračunom za 2021. godinu planirana je raspodjela suficita.

Nakon izvršene revizije za 2021. godinu dano je ukupno 16 preporuka, od čega je devet novih i sedam preporuka koje su već dane u Izvješću o finansijskoj reviziji za 2012. godinu (jedna nerealizirana i šest djelomično realiziranih)

Postupanje po pismu rukovodstvu

U tijeku obavljene prethodne revizije konstatirali smo da postoje određene slabosti sustava unutarnjih kontrola, koje mogu utjecati na finansijska izvješća i pravilnost poslovanja. Putem pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvješća za 2021. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvješću o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U pismu rukovodstvu dano je 11 preporuka. Općina je postupila po šest preporuka. Implementacijom preporuka rukovodstvo je pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavu sustava unutarnjih kontrola. Po pet preporuka nije postupljeno i njihova implementacija je u tijeku. Ove preporuke će se ponoviti u Izvješću.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Cilj sustava unutarnjih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Općina u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da unutarnje kontrole funkcioniraju sukladno važećoj regulativi.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,⁴ Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁵ i Standardi unutarnje kontrole u javnom sektoru u FBiH,⁶ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sustava unutarnjih kontrola na temelju COSO modela.⁷

Faktor koji najviše utječe na funkcionalnost sustava unutarnjih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštivanja postojećih zakonskih propisa.

Statut Općine donesen je 2011., a njegova dopuna 2020. godine. Nakon što je Vlada FBiH donijela Zakon o gradu Orašju,⁸ kojim se uspostavlja Grad Orašje, Vijeće je na sjednici 24. 3. 2022. godine donijelo Privremenu statutarnu odluku Grada Orašja.⁹

Registar proračunskih korisnika za 2021. godinu nije donesen, iako je to obveza utvrđena Zakonom o proračunima u FBiH. Općinsko Vijeće je 2016. godine donijelo Odluku o uspostavi Registra proračunskih korisnika, s rokom za njegovu uspostavu od 30 dana nakon stupanja na snagu ove Odluke, što nije učinjeno.

Registar proračunskih korisnika uspostavljen je 4. 5. 2022. godine i njime je utvrđeno da su proračunski korisnici Vijeće, gradonačelnik i gradske službe (njih devet). Ustanove kojima je Općina osnivač i dalje se financiraju putem transfera i nisu upisane u Registar kao proračunski korisnici. **S obzirom na to da su organizacijski dijelovi jedinstvenog tijela utvrđeni kao proračunski korisnici, Registar nije uspostavljen sukladno Pravilniku o utvrđivanju i načinu vođenja registra proračunskih korisnika Proračuna u FBiH.**¹⁰

Pravilnikom o unutarnjem ustroju jedinstvenog općinskog tijela uprave Općine, i njegovim izmjenama i dopunama, uređen je unutarnji ustroj i djelokrug jedinstvenog općinskog tijela uprave Općine, vrsta organizacijskih jedinica i njihova nadležnost, sistematizacija radnih mesta, rukovođenje općinskim tijelima uprave i organizacijskim jedinicama, ovlasti u rukovođenju i odgovornosti za obavljanje poslova, te ostala pitanja koja se odnose na ustrojstvo uprave i unutarnju organizaciju rada.

Načelnik je u ožujku 2022. godine imenovao koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu.

Općina ne vrši identificiranje i procjenu utjecaja i vjerovatnoće rizika za ključne segmente poslovanja i nije uspostavljen registar rizika. Strategija upravljanja rizicima donesena je u 2022. godini.

U vezi s kontrolnim aktivnostima, Općina je donijela značajan broj unutarnjih akata i procedura kojima se uređuju procesi poslovanja. Pravilnik o internoj kontroli i internim kontrolnim postupcima donesen je 2104. godine. Mape procesa, kojima se definiraju tijekovi procesa, odgovorne osobe i identificiraju rizici, sačinjene su u 2022. godini.

Tijekom revidirane godine bile su u primjeni računovodstvene politike koje su usvojene 2013. godine. One nisu bile u potpunosti usklađene s Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu¹¹ te su 18. 6. 2022. donesene Računovodstvene politike za gradske proračunske korisnike i riznicu.¹²

Revizijom smo konstatirali da u pojedinim slučajevima interni akti i procedure nisu usklađeni s propisima koji su na snazi, a određeni nisu primjenjeni dosljedno.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁷ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sustava unutarnjih kontrola, koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definira unutarnju kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvješćivanja, kao i usklađenost s važećom regulativom.

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 17/22

⁹ „Sl. glasnik Općine Orašje“, br. 3/22

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 30/14

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 58/16

¹² „Sl. glasnik Grada Orašja“, br. 7/22

Godišnje izvješće o FUK-u sačinjeno je i dostavljeno Ministarstvu financija Županije Posavske, propisano člankom 10. stavak (3) Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. U Izvješću su navedene mjere koje se planiraju poduzeti za daljnji razvoj FUK-a.

S obzirom na to da Općina ne vrši procjenu rizika, te da nije uspostavila registar rizika, konstatiramo da nisu okončane aktivnosti na dizajniranju sustava unutarnjih kontrola zasnovanog na COSO modelu, kako to nalaže odredbe Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Također, revizijom smo utvrdili da pojedine usvojene procedure nisu dosljedno primjenjene, što je rezultiralo određenim pogrešnim iskazivanjima u finansijskim izvještajima i neusuglašenostima s propisima koji su na snazi.

Preporuke:

- *Registar proračunskih korisnika sačiniti na način propisan Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra proračunskih korisnika proračuna u FBiH;*
- *vršiti kontinuiranu procjenu rizika, uspostaviti registar rizika, te dosljedno primjenjivati usvojene procedure, s ciljem uspostave sustava unutarnjih kontrola sukladno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.*

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Ministarstvu financija Županije Posavske sukladno članku 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Unutarnja revizija

Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹³ i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje Jedinice za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH,¹⁴ Općina nema obvezu uspostaviti Jedinicu za unutarnju reviziju.

Prema navedenim propisima, za gradove i općine u FBiH koji ne ispunjavaju kriterije za uspostavljanje jedinice za unutarnju reviziju, unutarnju reviziju obavlja zajednička jedinica za unutarnju reviziju uspostavljena u županijskom ministarstvu financija. U 2021. godini Općina nije bila predmet unutarnje revizije.

Prevencija korupcije

U ranijem razdoblju Općina je donijela Plan integriteta, koji predstavlja unutarnji antikorupcijski dokument preventivnog karaktera, s ciljem identifikacije nepravilnosti i korupcije, kako bi se stvorila pravna, etička i profesionalna kvaliteta rada u instituciji.

Tijekom 2021. godine načelnik je donio Rješenje o imenovanju Radne grupe za izradu Akcijskog plana za jačanje sustava za očuvanje integriteta Općine s ciljem borbe protiv korupcije. Radna grupa uspostavljena je u okviru provedbe „Projekta općinskog okolišnog upravljanja (MEG)“. Ovaj Projekt provodi Razvojni program Ujedinjenih naroda u BiH (UNDP) uz finansijsku podršku Vlade Švicarske. Zadatak Radne grupe je dostavljanje potrebnih informacija i dokumentacije na temelju kojih će MEG konsultanti za pitanja iz oblasti prevencije i borbe protiv korupcije izvršiti procjenu trenutnog stanja sustava za očuvanje integriteta u Općini, te pregled i slanje komentara na nacrt Akcijskog plana, koji će za Općinu pripremiti MEG konsultanti, kao i razradu prioriteta iz plana i druga pitanja.

Preporuka:

- *okončati aktivnosti na donošenju Akcijskog plana za jačanje sustava za očuvanje integriteta s ciljem borbe protiv korupcije, te poduzeti aktivnosti na njegovoj implementaciji.*

¹³ „Sl. novine FBiH“, br.47/08 i 101/16

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE

Do donošenja Proračuna primjenjivala se Odluka o privremenom financiranju Općine za razdoblje siječanj – ožujak 2021. godine, koju je donijelo Vijeće 29. 12. 2020. godine. Privremeno financiranje Općine utvrđeno je u visini od 1.475.825 KM.

Vijeće je Proračun Općine i Odluku o izvršavanju Proračuna Općine za 2021. godinu donijelo 18. 3. 2021. godine u iznosu od 7.959.000 KM. Odluke o izmjenama i dopunama Proračuna Vijeće je usvojilo 9. 9. i 22. 12. 2021. godine, te je drugim izmjenama i dopunama Proračuna usvojen Proračun za 2021. godini u iznosu od 7.366.300 KM. Posljednjim izmjenama i dopunama planirani su prihodi u iznosu 7.093.260 KM, kapitalni primici u iznosu od 206.940 KM i raspodjela suficita u iznosu od 66.100 KM. Rashodi su planirani u iznosu od 5.744.030 KM (od čega tekuća pričuva 40.000 KM), kapitalni izdaci u iznosu od 1.599.440 KM, a izdaci za finansijsku imovinu i otplatu dugova u iznosu od 22.830 KM.

Odlukom načelnika o preraspodjeli sredstava u Proračunu Općine za 2021. godinu odobrena je preraspodjela na način da se smanji stavka bruto plaće u iznosu od 2.050 KM, a povećaju pozicije jubilarne nagrade, darovi djeci i slično.

Dokument okvirnog proračuna za razdoblje 2021. – 2023. godine načelnik je usvojio u zakonskom roku. **Međutim, revizijom smo utvrdili da se nisu poštovali ostali rokovi izrade i donošenja Proračuna za 2021. godinu.**

Nacrt proračuna za 2021. godinu Vijeću je dostavljen tek 11. 2. 2021., iako je zakonski rok 5. 11. 2020. godine. Zaključkom Vijeća od 18. 2. 2021. usvojen je Nacrt proračuna Općine za 2021. godinu, kao temelj za izradu prijedloga proračuna Općine, po kojem je provedena javna rasprava. Sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH, pribavljana su mišljenja Ministarstva financija Županije Posavske u vezi s planiranim prihodima i primicima i primjenom fiskalnog pravila iz članka 43. Zakona. Proračun Općine nije donesen u zakonski propisanom roku, do 31. 12. 2020. godine. Prva konstituirajuća sjednica Vijeća održana je 29. 12. 2020. godine.

Revizijom smo utvrdili da su na poziciji tekućih transfera drugim nivoima vlasti i fondovima Proračunom planirani, a u finansijskim izvještajima iskazani transferi za sport i kulturu koji su odobreni udrugama građana, a da su transferi mjesnim zajednicama planirani i iskazani na poziciji drugih tekućih rashoda. **Zbog navedenog konstatiramo da planiranje Proračuna i knjigovodstveno evidentiranje pojedinih rashoda i izdataka nije izvršeno sukladno kontnom planu koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu Proračuna u FBiH (točka 6.1.2.3 Izvješća).**

Proračunom su rashodi i izdaci planirani po izvorima financiranja, kako je to predviđeno člankom 26. Zakona o proračunima u FBiH.

Godišnji i kvartalni planovi novčanih tijekova nisu sačinjavani, kao ni operativni planovi, sukladno člancima 53. i 63. Zakona o proračunima u FBiH. Rješenjem načelnika od 5. 4. 2022. godine imenovan je Odbor za likvidnost Proračuna, koji je odobrio Plan novčanih tijekova za razdoblje od 1. 7. do 30. 9. 2022. godine. Služba za financije Općine obavijestila je proračunske korisnike 7. 4. 2022. o obvezi dostavljanja tromjesečnih operativnih planova.

Važenje Strategije razvoja Općine 2016. – 2020. godine produljeno je Odlukom Vijeća od 22. 1. 2021. godine i istovremeno je pokrenut proces izrade Strategije za period 2021. – 2027. godine. Programi rada Vijeća i načelnika za 2021. godinu nisu sačinjavani.

Izvješće o radu gradonačelnika i Izvješće o radu i realizaciji Programa rada Vijeća za 2021. godinu usvojeni su 31. 3. 2022. godine Zaključkom Vijeća.

Revizijom smo utvrdili da planiranje pojedinih rashoda i izdataka nije izvršeno sukladno kontnom planu koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Nisu sačinjavani godišnji i kvartalni planovi novčanih tijekova, niti operativni planovi, ne poštuju se rokovi izrade i donošenja Proračuna, što nije sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH.

Preporuka:

- **rashode i izdatke proračunom planirati na odgovarajućim kontima, poštovati rokove izrade proračuna, te sačinjavati planove novčanih tijekova i operativne planove sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH.**

6. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Općina je sačinila Godišnja finansijska izvješća za 2021. godinu i dostavila ih nadležnim tijelima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analiza iskaza, koja je sačinjena uz godišnja računovodstvena izvješća, ne sadrži detaljno obrazloženje izvršenja proračuna s posebnim osvrtom na odstupanja, analizu stalnih sredstava, potraživanja i obveza i druge propisane elemente, zbog čega konstatiramo da nema sve elemente propisane Pravilnikom.

Revizijom smo utvrdili da su u Bilanci stanja iskazana dugoročna razgraničenja u iznosu od 4.963.394 KM, a izvori stalnih sredstava u iznosu od 16.706.627 KM. U Glavnoj knjizi dugoročna razgraničenja nisu iskazana, a izvori stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 11.743.233 KM. Navedeno ukazuje na to da Bilanca stanja nije u potpunosti popunjena preuzimanjem salda sa konta stanja iz Glavne knjige Riznice, što nije sukladno Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.¹⁵

Preporuka:

- *Analizu iskaza uz godišnja finansijska izvješća sačinjavati na način propisan Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH, a Bilancu stanja popunjavati preuzimanjem salda sa konta stanja iz Glavne knjige riznice.*

6.1 GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2021. iskazani su ukupni prihodi i primici u iznosu od 6.829.674 KM, što je u odnosu na planirane manje za 536.626 KM.

Njihovu strukturu čine: prihodi od poreza (3.118.880 KM), neporezni prihodi (2.508.208 KM), primljeni transferi i donacije (995.706 KM) i primici od prodaje stalnih sredstava (206.880 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza iskazani u iznosu od 3.118.880 KM, najvećim dijelom odnose se na prihode od neizravnih poreza (1.957.979 KM), poreza na dohodak (1.014.571 KM) i poreza na imovinu (142.606 KM), koji se prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, doznačavaju na depozitni račun Općine.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 2.508.208 KM. Njihovu strukturu čine: prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihode od pozitivnih tečajnih razlika (1.025.522 KM), naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga (1.473.051 KM) i novčane kazne (9.635 KM).

Prihode od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihode od pozitivnih tečajnih razlika najvećim dijelom čine: prihodi od carinskog terminala (835.820 KM), prihodi od iznajmljivanja poljoprivrednog zemljišta (118.233 KM), prihodi od zakupa-špedicije (44.048 KM) i prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora (26.615 KM).

Prihodi od carinskog terminala (835.820 KM) ostvaruju se sukladno Odluci o utvrđivanju visine naknade za korištenje carinskih terminala, a na temelju zaključenog ugovora između Uprave za neizravno oporezivanje BiH i Općine kao vlasnika terminala. Ugovor je zaključen 26. 8. 2016. godine, sve dok traju potrebe Uprave za neizravno oporezivanje (UNO). Prema ugovoru, 70% prihoda pripada Općini, a 30% UNO.

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 69/14, 14/15 i 4/16

Općina ima obvezu za potrebe UNO osigurati i dati na korištenje prostor – carinski terminal, koji mora ispunjavati propisane uvjete, te omogućiti ulazak motornih vozila na parking tijekom 24 sata, kao i zaposlenima u Upravi za neizravno oporezivanje, vršiti naplatu korištenja parkinga (40 KM za teretna motorna vozila, 10 KM za putnička motorna vozila čija se roba carini i 5 KM za sva prazna vozila nosivosti preko 3,5 tone po prelasku kroz terminal). Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da se mjesечно sačinjavaju izvješća o mjesecnom prometu Terminala, kao i Zapisnik o usklađivanju evidencija o korištenju carinskog terminala koji potpisuju predstavnici Općine i Carinske ispostave. Nakon toga Uprava za neizravno oporezivanje ispostavlja fakturu Općini na pripadajući iznos sredstava sukladno zaključenom Ugovoru.

Prihodi od iznajmljivanja poljoprivrednog zemljišta (118.233 KM) ostvaruju se temeljem Odluke Vijeća o dodjeli u zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države na području općine, kojom se utvrđuje način i postupak dodjele u zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države na području općine.¹⁶ Na Odluku je dana suglasnost Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Županije Posavske. Odlukom su utvrđene površine za zakup, obaveza provođenja javnog poziva za dodjelu, kriteriji za odabir, potrebna dokumentacija za prijavu i drugo. Ocjenjivanje i odabir pristiglih zahtjeva vrši povjerenstvo koje imenuje načelnik, odluku o odabiru najpovoljnijih ponuda donosi načelnik uz suglasnost Ministarstva, te ugovore sa zakupoprimateljima zaključuje Ministarstvo.

Javni poziv za dodjelu u zakup državnog poljoprivrednog zemljišta proveden je 2019. godine, Odluka o odabiru najpovoljnijih ponuda donesena je u januaru 2020. godine i na nju je dana suglasnost nadležnog Ministarstva, koje je i zaključilo ugovore sa zakupoprimateljima. Sukladno ugovorima, plaćanje zakupnine vrši se na Proračun Županije, koja Općini doznačava pripadajući dio.

Prihode od naknada, taksi i prihoda od pružanja javnih usluga najvećim dijelom čine: općinske komunalne pristojbe (480.335 KM), općinske komunalne naknade za istaknutu tvrtku (211.275 KM), općinske administrativne pristojbe (203.472 KM), prihodi od prekršajnog garantnog otpusta (100.000 KM), prihodi od naknada i kazni za parkiranje (90.957 KM) i naknade za uređenje građevinskog zemljišta (72.692 KM).

Općinske komunalne pristojbe (480.335 KM) ostvaruju se na temelju Odluke o komunalnoj naknadi¹⁷ i članka 1. Odluke o vrijednosti boda za obračun komunalne naknade.¹⁸ Rješenja o komunalnoj naknadi sačinjava Služba za gospodarstvo i infrastrukturu i dostavlja ih obveznicima komunalne naknade. Prema popisu obveznika (pravne osobe) komunalne naknade, za poslovne prostore ih ima 56, za nadzemne i podzemne elektroinstalacije tri (JP HT d.d. Mostar, JP Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar i Elektroprijenos BiH a.d. Banja Luka) i za antenske stupove dva (JP HT d.d. Mostar i BH Telekom d.d. Sarajevo). **Potraživanja po ovom osnovu ne iskazuju se u Glavnoj knjizi.**

Prihodi od prekršajnog garantnog otpusta (100.000 KM) odnose se na povrat sredstava od Udruženja za razvoj „Nerda“. Naime, Općina je u ranijem razdoblju ovom udruženju doznačila sredstva u navedenom iznosu, te zaključila ugovor o implementaciji projekata podrške obrtima, malim i srednjim poduzećima, te drugim poduzetnicima registriranim na području općine Orašje i općine Domaljevac – Šamac. Uz obrazloženje da predstavnici Općine nisu imenovani u Odboru za nadzor i Garantnom odboru, Općina je zahtjevala povrat sredstava, što je i izvršeno.

Prihodi od naknada za uređenje građevinskog zemljišta iskazani su u iznosu od 72.692 KM.

Najznačajniji dio odnosi se na prihod po osnovu rješenja Službe prostornog uređenja i imovinsko-pravnih odnosa, koje se odnosi na poduzeće Vinković d.o.o. Oštara Luka (22.970 KM).

Visina i način plaćanja ove naknade uređeni su Odlukom Vijeća o visini i načinu plaćanja komunalnog doprinosa¹⁹ iz 2002. godine. Ovo je zadnja donesena odluka Vijeća kojom se uređuju uvjeti, način i raspolaganje gradskim građevinskim zemljištem. **Općina nije donijela akt o građevinskom zemljištu, što nije sukladno Zakonu o građevinskom zemljištu FBiH.**

Preporuka:

- **donijeti akt o građevinskom zemljištu sukladno Zakonu o građevinskom zemljištu.**

¹⁶ „Sl. glasnik Općine Orašje“, br. 5/19

¹⁷ „Sl. glasnik Općine Orašje“, br. 9/13 i 10/14

¹⁸ „Sl. glasnik Općine Orašje“, br. 9/13

¹⁹ „Sl. glasnik Općine Orašje“, br. 5/02

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 995.706 KM, a njihovu strukturu čine primljeni kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova (827.850 KM), primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti (140.319 KM), primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (25.366 KM), i primljeni kapitalni transferi od nevladinih udruženja (2.171 KM).

Primljeni kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova (827.850 KM) odnose se na primljene transfere od Federacije BiH (599.658 KM) i od Županije (228.192 KM).

Kapitalni transferi primljeni od FBiH najvećim dijelom se odnose na utrošena sredstva primljena od Federalnog ministarstva financija za projekat zamjene postojeće LED rasvjetom (240.436 KM) i od Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica u svrhu sufinanciranja projekta „Rekonstrukcija desne strane dijela XIV ulice u Orašju, sa izgradnjom pješačke staze – II faza“ (157.287 KM).

Kapitalni transferi od Županije (228.192 KM) najvećim dijelom se odnosi na sredstva primljena od Županije ranijih godina za sufinanciranje izgradnje pročistača vode, koji je utrošen u tekućoj godini (178.192 KM).

Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti (140.319 KM) odnose se na transfere primljene od Županije Posavske. Najznačajniji dio odnosi se na primljeni transfer Ministarstvo prosvjete, znanosti kulture i sporta (85.319 KM) za sufinanciranje prijevoza učenika osnovnih i srednjih škola s područja Županije. Iznos od 30.000 KM odnosi se na primljeni transfer od Vlade Županije u svrhu financiranja započetih i planiranih projekata.

Na poziciji primljenih tekućih transfera od FBiH iskazan je iznos od 125.000 KM, koji se odnosi na dobivena sredstva od Federalnog ministarstva financija kao jednokratna finansijska pomoć Proračunu Općine.

Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (25.366 KM) odnose se na finansijsku potporu za provedbu programa/projekta „Dani hrvatskog filma – Ivo Gregurević“, na osnovu ugovora koji je zaključen između Općine i Središnjeg državnog ureda za hrvate izvan RH. Sredstva su utrošena u 2021. godini.

6.1.1.4 Primici od prodaje stalnih sredstava

Primici od prodaje stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 206.880 KM, a odnose se na primitke ostvarene prodajom zemljišta (195.944 KM) i primitke od prodaje prometnih vozila (6.937 KM).

6.1.2 Rashodi, izdaci i financiranje

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2021. godinu iskazani su rashodi i izdaci od 6.802.362 KM.

Njihovu strukturu čine: plaće i naknade troškova zaposlenih (1.902.688 KM), doprinosi poslodavca i ostali doprinosi (170.082 KM), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (1.472.220 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi (1.651.258 KM), kapitalni transferi (141.949 KM), izdaci za kamate (6.589 KM), izdaci za nabavu stalnih sredstava (1.435.279 KM) i izdaci za otplate dugova (22.297 KM).

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 1.902.688 KM, od čega se na izdatke za bruto plaće i naknade plaća odnosi 1.597.171 KM, a na naknade troškova zaposlenih 305.517 KM.

Obračun plaća zaposlenika vrši se sukladno Odluci o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće državnih službenika u jedinstvenom općinskom organu uprave Općine Oraše,²⁰ Odluci o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće namještenika u jedinstvenom općinskom organu uprave Općine Oraše,²¹ Odluci o utvrđivanju koeficijenata za plaću općinskog načelnika, predsjednika Općinskog vijeća i savjetnika općinskog načelnika Općine Oraše²²i Pravilniku o plaćama, naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće i njegovim izmjenama i dopunama²³ (u dalnjem tekstu: Pravilnik).

Plaću čini vrijednost osnovice pomnožena sa koeficijentom platnog razreda u koji je razvrstano radno mjesto državnog službenika i namještenika, uvećan za 0,5% za svaku započetu godinu radnog staža, a najviše do 20%.

Osnovica za obračun određena Odlukom načelnika od 21. 1. 2020. godine u visini od 166,60 KM u bruto iznosu važila je do novembra 2021. godine kada je donesena nova Odluka kojom je osnovica povećana na 177 KM u bruto iznosu.

Člankom 60. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH utvrđeno je da se koeficijenti i platni razredi zaposlenih u organima vlasti, općine i grada utvrđuju odlukama gradskih i općinskih vijeća o plaćama i naknadama, kao i da se prilikom utvrđivanja koeficijenata trebaju propisati isti koeficijenti za ista radna mjesta u okviru istih platnih razreda za državne službenike i namještenike sukladno odredbama članova 20. i 21. ovog Zakona. **Koeficijenti i platni razredi utvrđeni Odlukom o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće državnih službenika u jedinstvenom općinskom organu uprave Općine Oraše, koja je bila u primjeni u 2021. godini, nisu bili usuglašeni sa koeficijentima i platnim razredima utvrđenim Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH. Gradsko vijeće je 5. 5. 2022. godine donijelo novu Odluku o plaćama i naknadama zaposlenih u Gradu Orašju,²⁴ kojom su koeficijenti za obračun plaća usklađeni sa Zakonom.**

Najviša plaća u Općini isplaćena je u neto iznosu od 2.192 KM (sa minulim radom), najniža u neto iznosu od 544 KM, dok je prosječna neto plaća iznosila 1.054 KM.

Naknade troškova zaposlenih u iznosu od 305.517 KM obuhvaćaju: troškove ishrane (156.929 KM), naknade za prijevoz na posao i s posla (43.263 KM), regres za godišnji odmor (41.118 KM), otpremnine zbog odlaska u mirovinu (30.732 KM), jubilarne nagrade (23.023 KM), nagrade za rezultate rada (3.998 KM), pomoći u slučaju ostalih bolesti (3.473 KM) i pomoći u slučaju smrti (2.982 KM).

Pravilnikom je definirano da državni službenik i namještenik ima pravo na **naknadu za ishranu** za vrijeme rada samo za dane prisustva na poslu u iznosu od najmanje 1% prosječne mjesecne neto plaće u FBiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Odlukom načelnika od 2014. godine, naknada za ishranu isplaćuje se u iznosu od 10 KM dnevno, a na razliku iznad 1% prosječne mjesecne plaće obračunavaju se i plaćaju pripadajući porezi. **Navedeno nije sukladno odredbama Pravilnika koji je na snazi i odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH, kojima je propisano da novčana naknada za ishranu u tijeku rada (topli obrok) iznosi 1% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji po posljednjem statističkom podatku.**

Naknada za prijevoz obračunava se sukladno Pravilniku, po kojem pravo na naknadu imaju državni službenici i namještenici čije je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada najmanje 1 km, u visini mjesecne karte gradskog, prigradskog, odnosno međugradskog prijevoza. Visina naknade isplaćuje se najviše do iznosa cijene mjesecne ili dnevne karte u javnom prometu na odobrenoj relaciji, s tim što odobrena cijena dnevne karte za dolazak na posao i odlazak s posla ne može iznositi više od 20 KM.

Regres je isplaćen sukladno Odluci o isplati naknade za korištenje godišnjeg odmora u 2021. godini koju je donio načelnik, u visini od 489,50 KM. Naknada se isplaćuje u visini od 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

²⁰ „Sl. glasnik Općine Oraše“ br. 1/08

²¹ „Sl. glasnik Općine Oraše“ br. 1/08

²² „Sl. glasnik Općine Oraše“ br. 1/08

²³ „Sl. glasnik Općine Oraše“ br. 10/11, 1/12, 1/13, 2/14, 1/16, 7/16, 5/17, 2/18, 2/19, 5/19 i 3/20

²⁴ „Sl. glasnik Općine Oraše“ br. 5/22

Otpremnine zbog odlaska u mirovinu isplaćene su u iznosu od 30.731 KM za pet zaposlenika sukladno Pravilniku po kojem državni službenici i namještenici imaju pravo na otpremninu prilikom odlaska u mirovinu u iznosu od šest njegovih plaća isplaćenih u prethodnih šest mjeseci ili šest prosječnih mjesecnih plaća isplaćenih u Federaciji prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, ako je to za zaposlenika povoljnije.

Jubilarne nagrade isplaćene su u iznosu od 23.299 KM za 16 zaposlenika. Isplaćuju se sukladno Pravilniku za neprekidan rad državnog službenika i namještenika u organima uprave za pet godina radnog staža (0,5 prosječne mjesecne neto plaće u FBiH), za deset godina radnog staža (jedna prosječna mjesecna neto plaća u FBiH), za 15 godina radnog staža (1,25 prosječne mjesecne neto plaće u FBiH), za 20 godina radnog staža (1,5 prosječna mjesecna neto plaća u FBiH), za 25 godina radnog staža (1,75 prosječne mjesecne neto plaće u FBiH), za 30 godina radnog staža (dvije prosječne mjesecne neto plaće u FBiH) i za 35 godina radnog staža (2,5 prosječne mjesecne neto plaće u FBiH). Za svakog zaposlenika donosi se pojedinačno rješenje, te su na isplaćene naknade plaćeni puni porezi i doprinosi. **Važećim propisima o naknadama troškova zaposlenih u Općini utvrđeno je i pravo na jubilarne nagrade, što nije sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH, koji nije predvidio ovu vrstu naknade.**

Preporuka:

- *usuglasiti akte kojima se uređuju obračun i isplata plaća i naknada plaća sa Zakonom o plaćama i naknadama u tijelima vlasti FBiH u dijelu koji se odnosi na naknade plaća, i dosljedno ih primjenjivati.*

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 1.472.220 KM, čiju strukturu čine: izdaci za komunikacije i komunalne usluge (546.643 KM), izdaci za energiju (359.446 KM), ugovorene i druge posebne usluge (260.131 KM), izdaci za tekuće održavanje (179.099 KM), nabava materijala i sitnog inventara (87.046 KM), izdaci za usluge prevoza i goriva (19.226 KM), putni troškovi (11.375 KM) i izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa (9.254 KM).

Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge iskazani su u iznosu od 546.643 KM, a najznačajniji se odnose na ostale komunalne usluge (385.052 KM) i zajedničku komunalnu potrošnju (110.961 KM).

U okviru ostalih komunalnih usluga najznačajniji iznos (258.623 KM) odnosi se na rješenja o poljoprivrednoj suglasnosti Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Županije Posavske za prenamjenu parcela iz poljoprivrednog u građevinsko zemljište, dok se ostali troškovi odnose na mjesecna održavanja groblja i mezarja po zaključenim ugovorima sa JP Komunalac d.o.o. Oraše, zbrinjavanje pasa latalica po zaključenom ugovoru sa Udrugom građana za zaštitu i sprečavanje okrutnosti nad životinjama „Posljednja oaza“ Oraše i drugo.

Troškovi zajedničke komunalne potrošnje odnose se na troškove po zaključenim ugovorima sa JP Komunalac d.o.o. Oraše i JP Vodovod i odvodnja d.o.o. Oraše za usluge održavanja čistoće javnih površina i odvodnje atmosferskih i otpadnih voda s javnih površina i održavanje javnih česmi na području općine. Općinsko vijeće je donijelo Plan i program zajedničke komunalne potrošnje na području Općine Oraše za 2021. godinu²⁵ kojim su utvrđeni opisi i opsezi poslova tekućeg održavanja koji se odnose na održavanje čistoće javnih površina, odvodnju atmosferskih i otpadnih voda s javnih površina, održavanje groblja/mezarja i pasivnih groblja, upravljanje i održavanje javne rasvjete, dekoriranje ulica za Božićno-novogodišnje blagdane i obavljanje kafilerijskih usluga. Ugovori su zaključeni sukladno Planu i programu zajedničke komunalne potrošnje na području općine Oraše za 2021. godinu, te uvidom u odabrani uzorak nisu utvrđene nepravilnosti.

Izdaci za energiju iskazani u iznosu od 359.446 KM najvećim dijelom se odnose na izdatke za električnu energiju javne rasvjete (297.889 KM) i izdatke za električnu energiju (44.254 KM) po fakturama JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar.

²⁵ „Sl. glasnik Općine Oraše“, br. 5/21

Ugovorene i druge posebne usluge iskazane su u iznosu od 260.131 KM a najznačajniji izdaci odnose se na naknade vijećnika (71.410 KM), rad povjerenstava (31.752 KM), usluge reprezentacije – pokloni (31.373 KM) i usluge reprezentacije (17.559 KM).

Odlukom o novčanim naknadama vijećnika i članova stalnih radnih tijela Općinskog vijeća Orašje²⁶ definirana je visina mjesecne novčane naknade u iznosu od 150 KM neto, dopredsjedniku Vijeća pripada mjesecna naknada u iznosu od 450 KM, a predsjednik Vijeća koji svoju dužnost obavlja profesionalno, sukladno Statutu Općine, nema pravo na ovu naknadu. Pored mjesecne naknade, vijećniku koji je prisustvovao sjednici pripada dodatna naknada u iznosu od 70 KM. Predsjednik Vijeća svoju dužnost obavlja profesionalno te mu, sukladno Odluci o utvrđivanju koeficijenata za plaću općinskog načelnika, predsjednika Općinskog vijeća i savjetnika općinskog načelnika Općine Orašje, pripada koeficijent 17,0 koji se množi sa osnovicom za sve zaposlene u Općini. Donošenjem nove Odluke o plaćama i naknadama zaposlenih u Gradu Orašju iz 2022. godine, koeficijent je promijenjen te sada iznosi 9,8. Uvidom u odabrani uzorak nisu utvrđene nepravilnosti, isplata i obračun naknada vršeni su sukladno Odluci.

Troškovi reprezentacije u općini odnose se na: troškove reprezentacije u sjedištu (12.844 KM), ostale usluge reprezentacije (17.559 KM) i troškove poklona (31.373 KM). Pravilnikom o reprezentaciji u Općini Orašje²⁷ utvrđeni su uvjeti i način korištenja sredstava reprezentacije, te procedure i pravila primanja i davanja poklona u Općini. Između ostalog, ovim Pravilnikom utvrđeno je da s ciljem namjenskog trošenja reprezentacije svaki račun mora u prilogu sadržavati kratko pisano izvješće o načinu korištenja ovih sredstava.

Troškovi reprezentacije u sjedištu u iznosu od 12.844 KM odnose se na nabavu roba široke potrošnje prema Okvirnom sporazumu koji je 22. 9. 2020. godine zaključen sa Maxi d.o.o. u trajanju od godinu dana.

Ostale usluge reprezentacije u iznosu od 17.559 KM odnose se većinom na fakture za konzumaciju hrane i pića, bez izvješća ko je navedene usluge koristio i u koju namjenu. Najznačajniji iznosi od 4.000 KM i 1.882 KM odnose se na fakture od Hotela Navis bez zaključenih ugovora o nabavi.

Troškovi poklona iskazani su u iznosu od 31.373 KM. Sukladno Pravilniku o reprezentaciji, Općina može dodjeljivati poklone stranim i domaćim institucijama, organizacijama i pojedincima u vidu materijalnih poklona ili novčanog iznosa. Dio troškova odnosi se na nabave za koje su izvršene bez provedenih postupaka javnih nabava i bez zaključenih ugovora sa dobavljačima: za svečanu večeru u visini od 8.500 KM (ugovor sa Šokčević d.o.o. zaključen bez provedenog postupka javne nabave), za nabavu zlatnih dukata u visini od 4.060 KM od Zlatare Saraj d.o.o. Sarajevo i nabavu dresova hrvatske reprezentacije u iznosu od 1.096 KM od Sport Vision d.o.o. Bijeljina. Ostali troškovi odnose se na nabavu novogodišnjih paketića u iznosu od 6.142 KM.

Uvidom u odabrani uzorak utvrdili smo da se u određenim slučajevima izvješća o korištenju reprezentacije nisu ni sačinjavala, zbog čega ne možemo potvrditi da su sredstva reprezentacije u svim slučajevima korištена u namjene i na način propisan Pravilnikom o reprezentaciji. Također, u pojedinim slučajevima nisu zaključeni ugovori s dobavljačima za nabave iznad 1.000 KM (preporuka dana u točki 7. Izvješća).

Izdaci za tekuće održavanje iskazani u visini od 179.099 KM najvećim dijelom odnose se na usluge održavanja asfaltnih cesta (79.245 KM), materijal za održavanje njivskih puteva i sekundarne kanalske mreže (29.531 KM) i materijal za zimsko održavanje cesta (27.092 KM).

Usluge održavanja asfaltnih cesta odnose se na troškove redovnog održavanja asfaltnih cesta prema ugovorima zaključenim sa Dejokop d.o.o. u 2020. i 2021. godini i na usluge redovnog održavanja vertikalne signalizacije prema okvirnom sporazumu iz 2020. godine koji je Općina zaključila sa Ceste d.d. Mostar, nakon provedenih postupaka javnih nabava. Uvidom u odabrani uzorak faktura nisu utvrđene nepravilnosti.

²⁶ „Sl. glasnik Općine Orašje“, br. 1/15

²⁷ „Sl. glasnik Općine Orašje“, br. 5/21

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekuci rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 1.651.258 KM, a čine ih transferi drugim razinama vlasti (679.577 KM), transferi neprofitnim organizacijama (292.450 KM), transferi pojedincima (279.352 KM), drugi tekuci rashodi (158.436 KM), subvencije javnim poduzećima (152.200 KM) i subvencije privatnim poduzećima (89.243 KM).

Sukladno odredbama Odluke o izvršavanju proračuna Općine za 2021. godinu, načelnik je 31. 3. 2021. godine donio Plan i program utroška sredstava tekućih transfera i drugih tekućih rashoda u 2021. godini, kojim je utvrđen način dodjele proračunskih sredstava krajnjim korisnicima. Planom i programom utroška sredstava utvrđen je način odobravanja i dodjeljivanja tekućih transfera (drugim razinama vlasti i fondovima, pojedincima i neprofitnim organizacijama), doznačavanje subvencija (javnim i privatnim poduzećima) i isplata krajnjim korisnicima drugih tekućih rashoda. **Planom i programom raspodjele, niti drugim unutarnjim aktom, nije jasno uređena procedura raspodjele transfera, niti su utvrđeni kriteriji za njihovu raspodjelu.**

Tekući transferi drugim razinama vlasti iskazani su u iznosu od 679.577 KM.

Najvećim dijelom (505.000 KM) ovi transferi se odnose na transfere ustanovama kojima je Općina osnivač i koji su utvrđeni Proračunom: Dječji vrtić „Pčelica“ Orašje (250.000 KM), Centar za socijalni rad (165.000 KM) i Centar za kulturu Orašje (90.000 KM). Sredstva se korisnicima doznačavaju za redovno poslovanje u mjesечnim tranšama. Izvješća o namjenskom utrošku ovih sredstava dostavljena su nadležnoj općinskoj službi, kao i izvješća o radu koja je usvojilo Vijeće.

U okviru tekućih transfera drugim razinama vlasti iskazan je i transfer za šport (144.600 KM). Sukladno Odluci o izvršenju Proračuna, raspodjela transfera za sport vrši se temeljem Plana i programa kojeg donosi načelnik, a na temelju zahtjeva za sredstvima koje korisnik transfera dostavlja u postupku planiranja Proračuna.

Načelnik je, sukladno Odluci o izvršavanju Proračuna, donio Plan i program utroška sredstava tekućih transfera i drugih tekućih rashoda u 2021. godini (u daljem tekstu: Plan i program utroška transfera) kojim je utvrđen način raspodjele transfera za šport u ukupnom iznosu od 140.000 KM.

Sredstva su odobrena za: HNK Omladinski pogon (56.000 KM), Športski savez Općine (25.200 KM), sufinanciranje škole šaha (7.200 KM), ostali nogometni klubovi i omladinske sekcije (30.800 KM) i ostali sportovi (25.400 KM).

Budući da su korisnici ovih sredstava neprofitne organizacije, a ne druge razine vlasti, navedeni izdaci nisu Proračunom planirani i knjigovodstveno iskazani na propisanoj poziciji, sukladno Analitičkom kontnom planu za proračun i proračunske korisnike u FBiH.

S obzirom na to da se radi o transferu udrugama, konstatiramo da prilikom iskazivanja i evidentiranja sredstava nije dosljedno primijenjen kontni plan koji je sastavni dio Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH. **Navedeno ima za posljedicu da su tekući transferi drugim razinama vlasti više iskazani, a transferi neprofitnim udruženjima manje iskazani za navedeni iznos, te da Godišnje izvješće o izvršavanju proračuna ne daje točan pregled ovih rashoda i izdataka po korisnicima.**

S obzirom na to da su transferi odobreni samo na osnovu zahtjeva korisnika, kako je i Odlukom o izvršavanju proračuna utvrđeno, da nije proveden javni poziv, niti su utvrđeni kriteriji za raspodjelu ovih sredstava, ne možemo potvrditi na koji način je izvršena ocjena zahtjeva korisnika i raspodjela ovih sredstava. Zbog navedenog ne možemo potvrditi ni da je pri raspodjeli sredstava ispoštovano načelo transparentnosti.

Tekući transferi pojedincima (279.352 KM) najvećim dijelom se odnose na transfer za prijevoz učenika (189.813 KM), novčane naknade višečlanim obiteljima (43.230 KM), te beneficije za socijalnu skrb (19.250 KM).

Zakonom o osnovnom obrazovanju Županije Posavske regulirano je da Općina osigurava sredstva za prijevoz učenika na području Općine. Odlukom Vlade Županije Posavske o preuzimanju obveze sufinanciranja prijevoza učenika osnovnih i srednjih škola s područja Županije Posavske regulirano je da Vlada sufinancira prijevoz učenika u iznosu od 50%. Općina je provela proceduru javne nabave i zaključila ugovor sa prijevoznikom „Adamčević“ d.o.o. Domaljevac za pružanje usluga prijevoza učenika. Dobavljač ispostavlja fakture za izvršene usluge, a praćenje i kontrolu ugovornih obveza vrši Služba opće uprave, branitelja i društvenih djelatnosti koja ovjerava prijem fakturna.

Način, uvjeti i postupak ostvarivanja prava na novčanu pomoć višečlanim obiteljima regulirane su Odlukom Vijeća o novčanoj pomoći višečlanim obiteljima iz 2016. godine i njenom izmjenom iz 2017. godine. Novčane naknade za socijalnu skrb utvrđene su Pravilnikom i izmjenama pravilnika o uvjetima i načinu dodjele jednokratne pomoći socijalno ugroženim građanima iz 2013. i 2015. godine. Pravilnik je donio načelnik.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama iskazani su u iznosu od 292.450 KM. Raspodjela sredstava ovog transfera odnosi se na ostale transferi neprofitnim organizacijama (125.200 KM), transfer za parlamentarne političke stranke (76.000 KM), transfer vjerskim zajednicama (40.000 KM), transfer udrugama građana (28.800 KM), Udruge branitelja–obljetnice (11.950 KM) i grant neprofitnim organizacijama (10.500 KM).

Odlukom o izvršavanju proračuna Općine za 2021. godinu regulirano je da će se sredstva utvrđena u proračunu kao „Transferi neprofitnim organizacijama“ raspoređiti sukladno Planu i program utroška sredstva kojeg je donio načelnik, a na temelju zahtjeva za sredstvima koje dostavlja korisnik i prijedloga resorne Službe. Sredstva utvrđena u proračunu kao „Transferi ostalim udruženjima i Projekt udruga mlađih“ raspoređuju se na temelju Odluke o postupku i kriterijima za raspodjelu sredstava udrugama građana od interesa za Općinu Orašje.²⁸

Općina je raspisala Javni poziv za raspodjelu sredstava udrugama građana za 2021. godinu i Javni poziv za podnošenje prijava za sufinanciranja projekta crkava i vjerskih zajednica sa područja Općine. Javnim pozivom utvrđeni su kriteriji i potrebna dokumentacija za izbor projekata. Imenovano je povjerenstvo za procjenu i odabir projekata, a odluku o raspodjeli sredstava udrugama donio je načelnik. Korisnici sredstava dostavljali su Izvješća o utrošku sredstava.

Planom i programom utroška sredstava tekućih transfera neprofitnim organizacijama, navedene su neprofitne organizacije, iznos sredstava i način isplate sredstava koja im se osiguravaju u Proračunu Općine (naveden korisnik i iznos sredstava) kao što su: humanitarne organizacije (MDD Merhamet i Crveni križ), vjerske zajednice, udruge građana, dragovoljna vatrogasna društva, transfer za parlamentarne političke stranke, udruge proistekle iz domovinskog rata, grant za održavanje Spomen sobe 106. brigade HVO, sredstva za financiranje braniteljskog fonda pripadnika HVO-a, sredstva za pomoć u obilježavanju 106. brigade HVO i ostalih aktivnosti, te grantovi udrugama roditelja djece sa posebnim potrebama – Put u život.

Kao i za transfere za šport, ni za dio tekućih transfera neprofitnim udruženjima ne možemo potvrditi na koji način su izvršeni ocjena zahtjeva korisnika i raspodjela ovih sredstava, s obzirom na to da nije proveden javni poziv, niti su utvrđeni kriteriji za njihovu raspodjelu.

Subvencije javnim poduzećima iskazane su u iznosu od 152.200 KM i odnose se na subvencije javnim poduzećima Radio postaje Orašje (127.000 KM) i RTV Herceg Bosne (25.200 KM). Donesen je plan i program za javna poduzeća, bez utvrđenih kriterijeva. Sredstva su odobrena javnim poduzećima, a isplate su vršene na temelju podnesenih zahtjeva financiranje plaća, naknada i materijalnih troškova,. Korisnici sredstava dostavili su Izvješća o utrošku sredstava.

Subvencije privatnim poduzećima (89.244 KM) odnose se na sredstva odobrena Centru za poduzetništvo u Orašju (55.000 KM), subvencije za zapošljavanje u privatna poduzeća i poduzetnicima (25.444 KM) i za rast i razvoj malih i srednjih obrta (8.800 KM). Subvencije Centru za poduzetništvo vrše se na temelju odluke Vijeća o osnivanju Centra. Poticajne mjere razvoja poduzetništva i obrta na području općine vrše se na temelju odluke Vijeća o poticajnim mjerama iz 2014. godine.

²⁸ „Sl. glasnik Općine Orašje“, br. 3/10 i 4/11

Korisnici sredstava dostavljaju zahtjev za prijenos sredstava za financiranje, a načelnik odobrava izdvajanje sredstava iz proračuna Općine. Korisnici sredstava izvješćuju nadležnu Službu o namjenskom utrošku sredstava.

Drugi tekući rashodi (158.436 KM) odnose se na grantove mjesnim zajednicama (137.810 KM), povrat više uplaćenog poreza na dohodak (10.438 KM) i kapitalni grantovi mjesnim zajednicama (10.188 KM).

S obzirom na to kontnim planom za proračunske korisnike koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH nije predviđeno da se grantovi Proračunom planiraju i knjigovodstveno evidentiraju na poziciji drugih tekućih rashoda, konstatiramo da on nije dosljedno primijenjen u ovom dijelu. Navedeno je imalo za posljedicu da su u finansijskim izvješćima drugi tekući rashodi više iskazani za 137.810 KM, a tekući transferi manje za isti iznos (preporuka dana u točki 5. Izvješća).

Tekući transferi za sport (144.600 KM) Proračunom su planirani i knjigovodstveno evidentirani na poziciji tekućih transfera nižim nivoima vlasti, iako su odobreni neprofitnim udruženjima, a transferi mjesnim zajednicama (137.810 KM) na poziciji drugih tekućih rashoda. Zbog navedenog, finansijska izvješća ne daju točan pregled ovih rashoda i izdataka po vrstama.

Preporuka:

- *donijeti procedure za sačinjavanje Plana i programa utroška tekućih transfera, kao i kriterije za njihovu raspodjelu.*

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 141.949 KM, a odnose se na: kapitalne transfere drugim nivoima vlasti (50.000 KM), kapitalne transfere neprofitnim organizacijama (45.873 KM), kapitalne transfere u inostranstvo (24.171 KM) i kapitalne transfere pojedincima (21.905).

Kapitalni transfer drugim nivoima vlasti u iznosu od 50.000 KM odnosi se na transfer za zdravstvo utvrđen u Proračunu Općine za 2021. godinu u navedenom iznosu. Odlukom o izvršavanju proračuna za 2021. godinu propisano je da se sredstva sa ove pozicije raspoređuju sukladno Planu i programu kojeg donosi načelnik, a na temelju zahtjeva za sredstvima koje korisnik transfera dostavlja u Instrukciji 2. Iako nije proračunski korisnik, Općina je dostavila Instrukciju broj 2 Domu zdravlja. Plan i program za 2021. godinu nije donesen, a sredstva su transferirana Domu zdravlja nakon što je on dostavio Zamolbu za dodjelu finansijske potpore 8. 4. 2021. godine. Ugovor o dodjeli kapitalnog transfera između Općine i Doma zdravlja zaključen je 5. 5. 2021. godine za nabavu kapitalne imovine, kojim je korisnik bio u obvezi da Općini dostavi izvješće o namjenskom utrošku sredstava najkasnije do 28. 2. 2022. godine. Dom zdravlja je 25. 2. 2022. godine dostavio izvješće sa fakturama.

Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama iskazani u iznosu od 45.873 KM, odnose se najvećim dijelom na rekonstrukciju objekta kino-sale u Orašju (28.061 KM) i uslugu vršenja nadzora nad izgradnjom vrtića (6.393 KM). Odlukom o izvršavanju proračuna Općine za 2021. godinu, definirano je da se sredstva kapitalnih transfera neprofitnim organizacijama raspoređuju na temelju zahtjeva za sredstvima, po već započetim projektima javnih ustanova iz oblasti obrazovanja, kulture i ostalih, koje odobrava načelnik. Centar za kulturu je 6. 7. 2021. godine dostavio zahtjev za finansijsku potporu za rekonstrukciju objekta kino-sale u Orašju u iznosu od 28.061 KM. Između Općine i Centra za kulturu sklopljen je Ugovor o dodjeli kapitalnog transfera 5. 8. 2021. godine, sa obvezom dostave izvješća o namjenskom utrošku sredstava najkasnije do 28. 2. 2022. godine. Centar za kulturu dostavio je izvješće o namjenskom utrošku sredstava sa pratećom dokumentacijom 23. 2. 2022. godine.

Kapitalni transfer u inozemstvo iskazan u iznosu od 24.171 KM najvećim dijelom odnosi se na donaciju u iznosu od 20.000 KM na temelju Odluke Vijeća o donaciji novčanih sredstava za projekt obnove Osnovne škole Dragutina Tadijevića u Petrinji (Republika Hrvatska), koja je porušena u potresu 2020. godine. Načelnik je donio Odluku o odobravanju sredstava iz pričuve za ovu namjenu. Također, vijeće je donijelo Zaključak kojim se odreklo naknade za prisustvo na sjednici općinskog vijeća u korist projekta obnove škole u ukupnom iznosu od 1.540 KM. Sredstva u ukupnom iznosu od 21.154 KM uplaćena su 14. 5. 2021. godine.

6.1.2.5 Izdaci za kamate

Izdaci za kamate iskazani su u iznosu od 6.589 KM i odnose se na kamatu za pozajmljivanja po ugovoru o financiranju od Evropske investicijske banke (EIB) za realizaciju projekta izgradnje vodovoda i kanalizacije na području Općine.

6.1.2.6 Izdaci za nabavu stalnih sredstava

Izdaci za nabavu stalnih sredstava realizirani su u iznosu od 1.435.279 KM i odnose se na nabavu građevina (843.362 KM), rekonstrukciju i investicijsko održavanje (487.060 KM), nabavu opreme (96.369 KM), nabavu zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada (6.988 KM) i nabavu stalnih sredstava u obliku prava (1.500 KM).

Nabava građevina (843.362 KM) najvećim dijelom odnosi se na nabavu prečistača pitke vode (348.192 KM), izgradnju parkinga Kostrč (148.954 KM), izgradnju zgrade za stambeno zbrinjavanje (93.576 KM), nabavu vanjske rasvjete (51.127 KM), izgradnju novog groblja u Boku (47.458 KM) i izgradnju ceste Jug II (42.379 KM).

Rekonstrukcija i investicijsko održavanje (487.060 KM) najvećim dijelom odnosi se na rekonstrukciju javne rasvjete (240.435 KM), rekonstrukciju XIV ulice u Orašju (168.981 KM), adaptaciju zgrade Ataše (38.767 KM) i rekonstrukciju stambenog objekata u VIII ulici (21.217 KM).

Nabava opreme (96.369 KM) najvećim dijelom odnosi se na nabavu motornog vozila (70.000 KM), nabavu namještaja (9.544 KM) i nabavu opreme za prijenos podataka i glasa (7.575 KM).

Na osnovu uvida u odabrani uzorak, konstatiramo da su ispostavljene fakture sukladne zaključenim ugovorima s dobavljačima (detaljnije obrazloženo u točki javnih nabava).

6.1.2.7 Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplatu dugova iskazani su u iznosu od 22.297 KM, a odnose se na otplate temeljem Ugovora o kreditu za projekt „Vodovoda i kanalizacije na području Općine“. Plaćanje obveza po ovom kreditu vrši se dvaput godišnje sukladno otplatnom planu prema kojem posljednja rata dospijeva 2042. godine. Evidentiranje dugoročnih obveza po ovom osnovu obrazloženo je u točki 6.2.4 Izvješća.

6.1.3 Financijski rezultat

U finansijskim izvješćima za 2021. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

(u KM)

R. br.	Opis	Izmjene i dopune proračuna za 2021. godinu	Izvršenje proračuna u 2021. godini	Izvršenje proračuna u 2020. godini	Indeks (4/3*100)
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	7.093.260	6.622.794	5.824.642	93
I 1.	Prihodi od poreza	3.286.260	3.118.880	3.068.933	95
I 2.	Neporezni prihodi	2.596.450	2.508.208	1.936.671	96
I 3.	Primljeni transferi i donacije	1.210.550	995.706	969.038	56
II	RASHODI	5.744.080	5.344.786	5.500.343	93
II 1.	Tekući rashodi	3.879.930	3.544.990	3.297.228	94
II 2.	Tekući transferi	1.670.410	1.651.258	2.014.859	99
II 3.	Kapitalni transferi	130.680	141.949	182.768	108
II 4.	Tekuća pričuva	40.000	-	-	-
III	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) I-II	1.349.230	1.278.008	474.297	95
IV	NETO NABAVA ST. SR. IV 2.-IV 1.	1.392.500	1.228.399	451.032	88
IV 1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	206.940	206.880	356.098	100
IV 2.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	1.599.440	1.435.279	807.130	88
V	UKUPAN SUFICIT/DEFICIT III-IV	-43.270	49.609	23.265	114

VI	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FIN. IMOVINE VI 1.-VI 2.	0	0	0	
I 1.	Primljene otplate danih zajmova	0	0	0	
I 2.	Pozajmljivanje pojedincima	0	0	0	
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII 1.-VII 2.)	-22.830	-22.297	-22.297	97
VII 1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	
VII 2.	Izdaci za otplate dugova	22.830	22.297	22.297	97
	UKUPAN FINANCIJSKI REZULTAT (V+VI+VII)	-66.100	27.312	968	-41

Podaci iz Bilance stanja:

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	632.013	604.700	105
--	----------------	----------------	------------

U revidiranoj godini iskazan je tekući suficit od 1.278.008 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 6.622.794 KM, a rashodi u iznosu od 5.344.786 KM, ukupan suficit u iznosu 49.609 KM i pozitivan finansijski rezultat od 27.312 KM.

U Bilanci stanja na 31. 12. 2021. godine iskazan je neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u iznosu od 632.013 KM.

6.2 BILANCA STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja

Gotovina je na 31. 12. 2021. godine iskazana u iznosu od 3.169.500 KM, a čine je sredstva na bankovnim računima (3.169.985 KM), sredstva u blagajni (989 KM) i depozitna sredstva (potražni saldo) Federalnog ministarstva branitelja (1.474 KM).

Sredstva na bankovnim računima čine sredstva na glavnom transakcijskom računu (1.313.396 KM), na transakcijskom računu kod NLB banke d.d. Sarajevo (3.156 KM), sedam namjenskih podračuna (1.852.385 KM) i na deviznom računu (1.048 KM). Glavni transakcijski račun, devizni račun i namjenski podračuni otvoreni su kod UniCredit banke d.d. Mostar. Novčana sredstva na podračunima čine izdvojena namjenska sredstva za kapitalne investicije (721.154 KM), za vodovod i kanalizaciju (686.479 KM), za civilnu zaštitu (245.311 KM) za uređenje građevinskog zemljišta (112.935 KM), za komunalnu naknadu (81.011 KM), za projekte (3.978 KM) i za elementarne nepogode (1.517 KM).

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 468.522 KM.

Njihov najznačajniji dio u iznosu od 246.295 KM odnosi se na potraživanja za PDV, a 70.905 KM na potraživanja za date avanse.

Na osnovu Odluke o komunalnoj naknadi²⁹, nadležna općinska služba izdaje rješenja o komunalnoj naknadi pravnim licima. Sukladno Odluci, komunalna naknada plaća se za stambene i poslovne prostore, te otvorene prostore i građevinsko zemljište koji se koriste za obavljanje poslovne djelatnosti, te nadzemne i podzemne instalacije. Rješenjima je utvrđeno da se obveza za komunalnu naknadu izmiruje kvartalno.

Prema prezentiranom pregledu, za 2021. godinu izdana su 63 rješenja u ukupnom iznosu od 382.154 KM. Revizijom smo utvrdili da Općina ni u tekućoj ni u ranijim razdobljima nije knjigovodstveno evidentirala izdana rješenja za komunalnu naknadu. Međutim, Općina poduzima aktivnosti na naplati potraživanja po ovom osnovu i obveznicima dostavlja obaveštenja o dospijeću rješenja na naplatu, te njihov nenaplaćeni iznos na 31. 12. 2021. godine nije kvantitativno značajan.

Općina u 2021. godini i ranijih godina nije knjigovodstveno evidentirala potraživanja za komunalnu naknadu, što nije sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

²⁹ „Sl. glasnik Općine Orašje“, br. 9/13 i 10/14

Preporuka:

- *knjigovodstveno evidentirati potraživanja po osnovu izdanih rješenja o komunalnoj naknadi, sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.*

6.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvješćima Općine na 31. 12. 2021. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti 21.106.783 KM. Čine ih neotpisana vrijednost stalnih sredstava u iznosu od 16.049.414 KM (nabavne vrijednosti 23.613.512 KM i ispravke vrijednosti od 7.564.098 KM), dugoročni plasmani u iznosu od 93.975 KM i dugoročna razgraničenja od 4.963.394 KM.

Strukturu nabavne vrijednosti stalnih sredstava čine: zemljište i šume (2.619.996 KM), građevine (12.107.505 KM), oprema (981.175 KM), stalna sredstva u obliku prava (345.628 KM) i sredstva u pripremi (7.559.208 KM).

Knjiga kapitalne imovine (pomoćna knjiga stalnih sredstava) uspostavljena je sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, usklađena je sa Glavnom knjigom i sadrži podatke o strukturi sredstava i njihovim pojedinačnim vrijednostima.

Zemljište i šume u najvećoj mjeri se odnose na: zemljište Šibovača (731.435 KM), nasipe (575.869 KM), zemljište Draganovci (300.000 KM), zemljište Nova tržnica (223.760 KM) i drugo. Za zemljišta i šume nisu prezentirani dokazi o vlasništvu, ali je za značajan dio prezentirana dokumentacija o posjedu.

U okviru građevina iskazana je nabavna vrijednost zgrada u iznosu od 5.710.262 KM (17 objekata), te ostalih objekata (22 objekta) u iznosu od 6.397.243 KM. Najznačajniji dio iskazane nabavne vrijednosti zgrada odnosi se na zgradu Sportske dvorane (2.319.611 KM), zgradu Općine (1.377.278 KM) i zgradu Civilne zaštite (500.000 KM).

Za dio zgrada prezentirani su posjedovni listovi i zemljišno knjižni ulošci kojima se dokazuje vlasništvo Općine.

Revizijom smo utvrdili da je Općina dio objekta „Upravna zgrada teritorijalne odbrane“ dala u zakup Federalnom ministarstvu za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata, RTV HB i udruzi građana „Posavina online“ i s njima zaključila ugovore o zakupu. Za ovaj objekat, koji nije knjigovodstveno evidentiran, prezentiran je posjedovni list, a dokaz o vlasništvu nije.

Nabavna vrijednost ostalih objekata (6.397.243 KM) u najvećoj mjeri odnosi se na iskazanu vrijednost cesta i mostova (3.556.996 KM), te vanjska osvjetljenja, trotoare i ograde (1.207.982 KM).

Stalna sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 7.599.208 KM. Najznačajniji iznos odnosi se na ulaganja u vodovod i kanalizaciju (4.087.800 KM), prečistač pitke vode (2.371.982 KM) i kanalizacijska mreža Dusine (391.112 KM). Za dio stalnih sredstava smo potvrdili da se radi o objektima u izgradnji, dok za dio nije prezentirana relevantna dokumentacija.

Dugoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 4.963.394 KM. **Njihovo stanje ne potvrđujemo s obzirom na to da je u Glavnoj knjizi njihov saldo 0 KM, te da nije izvršen ispravan prijenos njihovog salda u Bilancu stanja, sukladno Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH (preporuka dana u točki 6. Izvješća).**

Stalna sredstva u pripremi, iskazana u iznosu od najmanje 657.989 KM, nismo mogli potvrditi s obzirom na to da se radi o ulaganjima iz ranijih godina na kojima nije bilo promjena duže razdoblje, te da na osnovu prezentirane dokumentacije nismo potvrdili u kojoj su fazi ova ulaganja, jesu li okončana i jesu li u uporabi. Navedeno nije sukladno odredbama Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Općina je poduzimala određene aktivnosti na pribavljanju dokumentacije kojom se potvrđuje vlasništvo i pravo raspolaganja dijela zemljišta i objekata koji su knjigovodstveno evidentirani ili u posjedu Općine, ali one nisu okončane.

Preporuke:

- *nastaviti aktivnosti kako bi se utvrdilo vlasništvo zemljišta i objekata koji su knjigovodstveno evidentirani u Glavnoj knjizi Općine i koji su u njenom posjedu, te na temelju vjerodostojne dokumentacije provesti odgovarajuća knjiženja kako bi financijska izvješća pružala njihov točan pregled;*
- *izvršiti analizu iskazanih stalnih sredstava u pripremi, te na temelju utvrđenog provesti odgovarajuća knjiženja.*

6.2.3 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 3.096.289 KM, a čine ih kratkoročne tekuće obveze (1.259.396 KM), obveze prema zaposlenima (157.239 KM) i kratkoročna razgraničenja (1.679.654 KM).

Kratkoročne tekuće obveze čine obveze prema pravnim osobama (1.259.396 KM). Najznačajniji dio obveza odnosi se na dobavljače „Esotech“ d.o.o. Bijeljina (658.857 KM), „Dejo kop“ d.o.o. Bok (90.856 KM), EP HZHB d.d. Mostar (42.181 KM), Upravu za neizravno oporezivanje Banja Luka (35.625 KM) i franjevački samostan Tolisa (15.000 KM). Iskazano stanje kratkoročnih obveza u Bilanci stanja nije usuglašeno sa podacima u Glavnoj knjizi za 80 KM. Izvodima otvorenih stavki usuglašeno je stanje obveza u iznosu od 182.807 KM.

Obveze prema zaposlenima u iznosu od 157.239 KM odnose se na obveze za plaće zaposlenika (60.117 KM), obveze za naknade plaće (15.203 KM), doprinose na plaću i iz plaće (56.502 KM) i obveze po obustavama iz plaća (25.417).

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.679.654 KM, a odnose se na razgraničene prihode za namjenska sredstva (1.722.911 KM), razgraničene prihode (129.911 KM), i razgraničeni ostali rashodi iz drugih izvora - dugovni saldo (173.168 KM).

Razgraničeni prihodi za namjenska sredstva iskazani su u iznosu od 1.722.911 KM. Čine ih primljeni i neutrošeni transferi za posebne namjene (691.167 KM), kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava (349.002 KM), sredstva posebne naknade za zaštitu i spašavanje (244.876 KM) i druge prihodi za posebne namjene čiji se neutrošeni dio razgraničava za korištenje u narednom periodu.

6.2.4 Dugoročne obveze

Dugoročne obveze iskazane su u iznosu od 4.963.394 KM i odnose se na knjigovodstveno evidentirane obveze po osnovu Ugovora o kreditu iz 2011. godine između Općine i FBiH koju zastupa Federalno ministarstvo financija za projekt „Vodovod i kanalizacija na području Općine“. Zaključena su i dva aneksa na ugovor kojima su izmijenjeni krajnji rokovi za korištenje kredita.

Također, u Bilanci stanja iskazana su dugoročna razgraničenja u iznosu od 4.963.394 KM, dok su u Glavnoj knjizi u navedenom iznosu iskazani izvori sredstava. Naime, u ranijem periodu dugoročne obveze po osnovu kredita knjigovodstveno su evidentirane na poziciji dugoročnih razgraničenja, umjesto na poziciji izvora sredstava. Općina je provela korektivna knjiženja, međutim u periodu nakon sačinjanja Bilance stanja, što nije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH. Zbog navedenog Bilanca stanja ne daje ni točan pregled dugoročnih razgraničenja i izvora sredstava.

6.2.5 Izvori sredstava

Izvori stalnih sredstava u Bilanci stanja iskazani su u iznosu od 16.706.627 KM i čine ga izvori stalnih sredstava (16.074.614 KM) i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima (632.013 KM).

U Bilanci stanja izvori sredstava više su iskazani za 4.963.394 KM s obzirom na to da u ovom dijelu nije izvršen ispravan prijenos njihovog salda iz Glavne knjige Riznice sukladno Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH (točka 6. Izvješća).

6.2.6 Popis sredstava i obveza

Načelnik je 6. 12. 2021. godine donio Odluku o vršenju godišnjeg popisa sredstava, obveza i potraživanja Općine, kojom nije definiran rok izvršenja popisa. Sačinjen je Plan rada, kojim su utvrđeni su rokovi popisa (10. 1. 2021. godine) i dostavljanje zapisnika Središnjem popisnom povjerenstvu (20. 1. 2021. godine). Imenovano je Središnje popisno povjerenstvo, povjerenstvo za popis osnovnih sredstava i povjerenstvo za popis novčanih sredstava, obveza i potraživanja. Nakon izvršenog popisa i sačinjenog izvješća Odlukom načelnika od 1. 2. 2022. usvojeno je Izvješće o obavljenom godišnjem popisu.

Pravilnikom o godišnjem popisu sredstava, obveza i potraživanja (u dalnjem tekstu: Pravilnik) iz 2009. godine utvrđena je obveza provođenja redovnog godišnjeg popisa, formiranje povjerenstava za popis, postupak popisa, rokovi izvršenja popisa, kao i postupak poslije izvršenog popisa. Ovaj Pravilnik nije usklađen s propisima iz ove oblasti.

Pravilnikom je utvrđeno da se popisne liste sačinjavaju za svaku pojedinu vrstu sredstva i da sadrže nomenklaturni broj, naziv i vrstu sredstva, jedinicu mjere, cijenu i stvarno stanje utvrđeno popisom. Povjerenstvo je izvršilo naturalni popis stalnih sredstava, međutim prezentirane popisne liste sadrže samo nabrojana stalna sredstva prema inventurnim brojevima, nazivu, količini i napomeni. **Konstatiramo da popisne liste stalnih sredstava ne sadrže elemente koji su propisani odredbama Pravilnika. Pravilnikom koji je u primjeni utvrđen je način sačinjavanja popisnih listi, a to nije tako učinjeno i popis nije izvršen na način utvrđen Pravilnikom.**

Povjerenstvo je sačinilo Izvješće o izvršenom popisu sa stanjem na 31. 12. 2021. godine. Revizijom smo utvrdili da nije izvršen potpun popis stalnih sredstava u pripremi, dugoročnih depozita, kratkoročnih potraživanja, kratkoročnih obveza i kratkoročnih razgraničenja.

Popisne liste stalnih sredstava ne sadrže sve propisane elemente, nije izvršen ni cjelovit popis stalnih sredstava u pripremi, dugoročnih depozita, kratkoročnih potraživanja, kratkoročnih obveza i kratkoročnih razgraničenja, a ni usklađivanje njihovog knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Navedeno nije sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuka:

- *Godišnjim popisom obuhvatiti sva stalna sredstva i obveze sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, a popisne liste sačinjavati sukladno Pravilniku o godišnjem popisu sredstava, obveza i potraživanja.*

6.3 IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 6.829.672 KM, ukupne novčane isplate od 6.222.112 KM i pozitivan novčani tijek u iznosu od 607.560 KM. Stanje gotovine na početku godine iskazano je u iznosu od 2.561.940 KM, a na kraju godine 3.169.500 KM.

Revizijom smo utvrdili da nisu uzeti u obzir novčani prihodi koji su priznati u 2021. godini i iskazani na kratkoročnim razgraničenjima. S obzirom na to da prihodi i rashodi nisu prevedeni na primitke i izdatke novca, Izvješće o novčanom tijeku nije sačinjeno sukladno članku 24. Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Preporuka:

- *izvješće o novčanim tijekovima sastavljati sukladno odredbama Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.*

7. JAVNE NABAVE

Općina je donijela Plan javnih nabava za 2021. godinu 26. 4. 2021. godine. U tijeku godine mijenja se dva puta,³⁰ te su na kraju planirane nabave ukupne vrijednosti od 2.407.466³¹ putem 81 izravnog sporazuma (364.728 KM), 28 konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda (822.662 KM), šest otvorenih postupaka (896.805 KM), pet pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja (282.321 KM) i dva natječaja za izradu idejnog rješenja (50.950 KM).

Prema prezentiranim podacima, Općina je u tijeku 2021. godine provela 86 postupaka javnih nabava, nakon kojih su ugovori zaključeni u vrijednosti od 1.806.607 KM, i to tri otvorena postupka (500.599 KM), pet pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja (270.254 KM), 22 konkurentskih zahtjeva (792.196 KM) i 56 izravnih sporazuma (243.557 KM).

Testiranjem smo obuhvatili tri otvorena postupka nakon kojih su zaključeni ugovori u vrijednosti od 500.599 KM, pet pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja u iznosu od 270.254 KM, devet konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda u iznosu od 355.357 KM i deset izravnih sporazuma u iznosu od 43.542 KM.

Odlukom od 30. 7. 2021. godine pokrenut je otvoreni postupak za nabavu prijevoza učenika, procijenjene vrijednosti od 189.540 KM. Tendersku dokumentaciju preuzeo je osam ponuditelja, a dva su dostavila ponude. Prilikom pregleda i ocjene ponuda povjeranstvo je isključilo jednog ponuditelja zbog neispunjavanja uvjeta za kvalifikaciju u vezi tehničkih karakteristika vozila traženih tenderskom dokumentacijom. Ugovor o nabavci u vrijednosti od 181.369 KM zaključen je sa društvom Adamčević d.o.o. na određeno vrijeme za školsku 2021./2022. godinu.

Otvoreni postupak za nabavu LED svjetiljki pokrenut je Odlukom od 13. 5. 2021. godine, procijenjene vrijednosti od 198.900 KM. Tendersku dokumentaciju preuzeo je 41 potencijalni ponuditelj, a izmjenu je preuzeo 28 potencijalnih ponuditelja. Četiri dobavljača dostavila su svoje ponude u utvrđenom roku, od kojih je, prema Zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda, samo jedna ocijenjena kao prihvatljiva. Kriterij za dodjelu ugovora je najniža cijena. S odabranim dobavljačem Ering d.o.o. Živinice zaključen je ugovor ukupne vrijednosti od 215.806 KM. **Imajući u vidu da je Odlukom o nabavi i Planom javnih nabava u vrijeme pokretanja postupka procijenjena vrijednost utvrđena u manjem iznosu u odnosu na ugovorenou, ne možemo potvrditi da su za ovu nabavu bila osigurana sredstva i uvjeti za zaključivanje ugovora na vrijednost iznad procijenjene. Sukladno navedenom, prilikom provođenja javne nabave LED svjetiljki nije postupljeno sukladno članku 69. Zakona o javnim nabavama, jer postupak nije poništen.**

Pregovarački postupak bez objave obavještenja pokrenut je za nabavu izvođenja dodatnih radova na projektiranju i izgradnji postrojenja za prečišćavanje pitke vode. Osnovni ugovor zaključen je 2020. godine sa dobavljačem „Esotech“ d. d. Velenje Slovenija. Zaključeni ugovor je u 2022. godini raskinut i pokrenut je otvoreni postupak za nabavu izvođenja ovih radova.

Četiri revidirana pregovaračka postupka bez objave obavještenja, u ukupnom iznosu od 36.264 KM, provedena su za nabave sljedećih usluga i radova: najam i održavanje softvera za automatizaciju Parking službe (10.530 KM), izgradnja parkingu u Kostrču (10.179 KM), svečana večera za Dane hrvatskog filma Ivo Gregurević (8.500 KM) i dodatni radovi na izgradnji ceste Jug II (7.055 KM).

Za nabavu usluga organizacije svečane večere za Dane hrvatskog filma prezentiran je samo ugovor u kojem je navedeno da je zaključen nakon provedenog pregovaračkog postupka bez objave obavještenja. **Nisu ispunjeni uvjeti za provođenje ove vrste postupka, utvrđeni člankom 21. Zakona o javnim nabavama. Također, osim zaključenog ugovora, nije prezentirana dokumentacija koja dokazuje da je postupak zaista i proveden (odluka o pokretanju postupka, zapisnici o pregovaranju i dr.).**

³⁰ Prva izmjena i dopuna Plana bila je u kolovozu 2021. godine, a druga u rujnu 2021. godine

³¹ Iskazane vrijednosti javnih nabava su sa uključenim PDV-om.

Za dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja (dodatni radovi na izgradnji ceste Jug II i najam i održavanje softvera za automatizaciju Parking službe) nisu prezentirani zapisnici da je vršeno pregovaranje sukladno Zakonu o javnim nabavama. Također, Općina nije u svim slučajevima objavila informaciju na svojoj Internet-stranici za pregovaračke postupke bez obavještenja o nabavi koje namjerava provoditi sukladno članku 28. stavak (4) Zakona o javnim nabavama.

Općina je u tijeku 2021. godine vršila nabave u iznosu od najmanje 28.038 KM bez provedenih postupaka javnih nabava u okviru troškova reprezentacije (detaljnije pod točkom 6.1.2.2 Izvješća) i usluga organizacije svečane večere, što nije sukladno Zakonu o javnim nabavama.

Preporuke:

- *u slučaju kada su cijene prihvatljivih ponuda znatno veće od osiguranih sredstava za predmetnu nabavu postupati sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama;*
- *pregovaračke postupke bez objave obavještenja provoditi na propisani način, a nabave usluga reprezentacije vršiti uz primjenu odgovarajućeg postupka propisanog Zakonom o javnim nabavama.*

8. SUDSKI SPOROVI

Prema podacima Općinskog pravobraniteljstva, u tijeku su četiri sudska postupka koja se vode protiv Općine, ukupne vrijednosti spora od 239.964 KM. Predmeti se odnose na povrate komunalne pristojbe na tvrtku (17.000 KM), tužbu po osnovu isplate za izvedene radove (217.957 KM) i tužbu po osnovu isplate naručene publikacije (5.007 KM). Općina kao tužitelj protiv trećih osoba vodi dva postupka, koja su u tijeku (tužba po osnovu duga za korištenje javne površine i tužba po osnovu nekvalitetno izvedenih radova).

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Općina je 22. 9. 2022. godine dostavila komentar na Nacrt izvješća o finansijskoj reviziji za 2021. i 26. 9. 2022. godine dopunu dokumentacije.

U komentaru su dana obrazloženja sa dodatnom dokumentacijom za: dugoročne obveze po kreditima, kratkoročna potraživanja, rokove izrade proračuna, dugoročna razgraničenja i izvore sredstava, stalna sredstva i poduzimanje aktivnosti na utvrđivanju njihovog vlasništva i posjeda i javne nabave.

Prihvatali smo i u Izvješće inkorporirali komentare koji se odnose na iskazane dugoročne obveze, s obzirom na to da je dostavljena dodatna dokumentacija kojom se potvrđuje njihovo stanje, kao i informacije o poduzetim aktivnostima s ciljem utvrđivanja imovine koja je u vlasništvu ili posjedu Općine. Inkorporiran je i komentar koji se odnosi na kratkoročna potraživanja po osnovu komunalne naknade, s obzirom na to da je dostavljena dokumentacija kojom se potvrđuje da nenaplaćeni iznos nije materijalno značajan. Dostavljen je i dokaz da se ova potraživanja u 2022. godini knjigovodstveno evidentiraju.

Djelomično smo prihvatali komentar koji se odnosi na stalna sredstva u pripremi, s obzirom na to da je dostavljena dodatna dokumentacija kojom se potvrđuje njihova struktura. Međutim, na osnovu ove dokumentacije nismo se mogli uvjeriti u kojoj fazi su ova ulaganja i jesu li upotrebi, te navedeno nije značajno utjecalo na promjenu nalaza.

Za komentare koje nismo prihvatali dajemo sljedeća obrazloženja:

- *nismo mogli prihvatići komentar koji se odnosi na rokove izrade i donošenja Proračuna, s obzirom na to da je Služba za financije nacrt načelniku dostavila 4. 12. 2020. godine, a rok utvrđen Zakonom o proračunima u FBiH bio je 15. 10. 2020. godine;*
- *u vezi s iskazivanjem dugoročnih razgraničenja i izvora sredstava u Bilanci stanja, Općina je navela da su iskazana dugoročna razgraničenja, kako se ne bi umanjila vrijednost izvora sredstava. Ovo obrazloženje nismo prihvatali, s obzirom na to da su njihova stanja u Glavnoj knjizi iskazana ispravno, a da nisu ispravno prenesena u Bilancu stanja, sukladno Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;*

- komentar koji se odnosi na to da prihvaćena ponuda dobavljača LED svjetiljki nije bila znatno veća u odnosu na procijenjenu vrijednost i da su sredstva osigurana nismo prihvatali s obzirom na to da u Odluci o izboru najpovoljnijeg ponuditelja nije navedeno iz kojih izvora su osigurana dodatna sredstva. Nismo prihvatali ni komentar koji se odnosi na provođenje pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja jer nije dokumentirano da je pregovaranje izvršeno telefonskim putem u razdoblju provođenja ovih postupaka.

Općina je navela i da je na službenoj internet-stranici objavljivala informacije o javnim nabavama putem pregovaračkog postupaka bez objave obavijesti, što nije u mogućnosti dokazati zbog izrade nove internet-stranice. Navedeno je i da će nastaviti započete aktivnosti na realizaciji danih preporuka.

Koordinatorica rada u Sektoru za finansijsku
reviziju institucija, kantona, gradova i općina

Amela Muhalilović

Tim za reviziju

Perislav Delić – voda tima

Ajla Kurbašić – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJE FINANCIJSKO IZVJEŠĆE

Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2021. godinu						
Naziv institucije: Općina Orašje						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procent (3/2x100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I. PRIHODI (od 1 do 16)	7.093.260	6.622.794	5.824.642	-470.466	93,4%	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	3.286.260	3.118.880	3.068.933	-167.380	94,9%	
1. Porez na dobit pojedinca i poduzeća	240	228	173	-12	95,0%	
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	240	228	173	-12	95,0%	
Porezi na dobit poduzeća	0	0	0	0	0,0%	
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i osoba, pravnih osoba iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih osoba iz oblasti igara na sreću i ostalih poduzeća	0	0	0	0	0,0%	
2. Doprinosi za socijalnu skrb	0	0	0	0	0,0%	
3. Porezi na plaću i radnu snagu	30	16	115	-14	53,3%	
4. Porez na imovinu	132.510	142.606	107.194	10.096	107,6%	
5. Domaći porezi na dobra i usluge	3.450	2.981	4.632	-469	86,4%	
6. Porez na dohodak	1.000.000	1.014.571	925.288	14.571	101,5%	
7. Prihodi od indirektnih poreza	2.149.250	1.957.979	2.030.813	-191.271	91,1%	
8. Ostali porezi	780	499	718	-281	64,0%	
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	2.596.450	2.508.208	1.936.671	-88.242	96,6%	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	1.023.400	1.025.522	942.406	2.122	100,2%	
Prihodi od nefinansijskih javnih poduzeća i finansijskih javnih institucija	1.022.500	1.024.716	941.652	2.216	100,2%	
Ostali prihodi od imovine	850	804	754	-46	94,6%	
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0,0%	
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0,0%	
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	50	2	0	-48	4,0%	
Prihodi od privatizacije					0,0%	
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdanu garanciju	0	0	0	0	0,0%	
10. Naknade, pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	1.563.050	1.473.051	990.285	-89.999	94,2%	
Administrativne pristojbe	215.000	213.782	91.941	-1.218	99,4%	
Sudske pristojbe	0	0	0	0	0,0%	
Komunalne naknade i pristojbe	695.000	691.609	424.430	-3.391	99,5%	
Ostale proračunske naknade i pristojbe	228.500	241.068	209.944	12.568	105,5%	
Naknade i pristojbe po federalnim zakonima i drugim propisima	285.250	190.699	248.482	-94.551	66,9%	
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika proračuna i vlastiti prihodi)	13.700	13.695	10.935	-5	100%	
Neplanirane uplate – prihodi	125.600	122.198	4.553	-3.402	97,3%	
Novčane kazne	10.000	9.635	3.980	-365	96,4%	
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0,0%	
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	1.210.550	995.706	969.038	-214.844	82,3%	
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	25.500	25.366	969.038	-134	99,5%	
Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	250.000	140.319	603.364	-109.681	56,1%	
Primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada	0	0	64.464	0	0,0%	
Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova	932.870	827.850	242.899	-105.020	88,7%	
Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	2.180	2.171	49.073	-9	99,6%	
Donacije	0	0	0	0	0%	
II. RASHODI (od 1 do 7)	5.744.030	5.344.786	5.500.343	-399.244	93,0%	

1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.016.000	1.902.688	1.925.891	-113.312	94,4%
	Bruto plaće i naknade plaća	1.700.000	2.597.171	1.572.081	-102.829	94,0%
	Naknade troškova zaposlenih	316.000	305.517	353.810	-10.483	96,7%
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	180.000	170.082	168.135	-9.918	94,5%
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	1.683.930	1.472.220	1.196.291	-211.710	87,4%
	Cestovni troškovi	10.000	11.375	2.718	1.375	113,8%
	Izdaci za energiju	361.500	359.446	362.341	-2.054	99,4%
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	669.000	546.643	239.099	-122.357	81,7%
	Nabava materijala i sitnog inventara	107.000	87.046	85.172	-19.954	81,4%
	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	21.000	19.226	12.301	-1.774	91,6%
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	0	0	0	0	0,0%
	Izdaci za tekuće održavanje	230.000	179.099	175.046	-50.901	77,9%
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	10.500	9.254	7.733	-1.246	88,1%
	Ugovorene i druge posebne usluge	274.930	260.131	311.881	-14.799	94,6%
4.	Tekući transferi i drugi tekuci rashodi	1.670.410	1.651.258	2.014.859	-19.152	98,9%
	Tekući transferi drugim razinama vlasti	686.180	679.577	613.927	-6.603	99,0%
	Tekući transferi pojedincima	281.800	279.352	339.242	-2.448	99,1%
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	289.530	292.450	406.992	2.920	101,0%
	Subvencije javnim poduzećima	152.200	152.200	147.200	0	100,0%
	Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	90.000	89.243	330.934	-757	99,2%
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0,0%
	Tekući transferi u inozemstvo	0	0	0	0	0,0%
	Drugi tekuci rashodi	170.700	158.436	176.564	-12.264	92,8%
5.	Kapitalni transferi	130.680	141.949	182.768	11.269	108,6%
	Kapitalni transferi drugim razinama vlasti	50.000	50.000	10.000	0	100,0%
	Kapitalni transferi pojedincima	26.500	21.905	58.120	-4.595	82,7%
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	50.000	45.873	30.875	-4.127	91,7%
	Kapitalni transferi javnim poduzećima	0	0	0	0	0,0%
	Kapitalni transferi privatnim pod. i poduzetnicima	0	0	0	0	0,0%
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0,0%
	Kapitalni transferi u inozemstvo	4.180	24.171	78.773	19.991	578,3%
6.	Izdaci za kamate	23.010	6.589	12.401	-16.421	28,6%
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0				0,0%
	Izdaci za inozemne kamate	23.010	6.589	12.401	-16.421	28,6%
	Kamate na domaće pozajmljivanje	0	0	0	0	0,0%
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	0	0	0	0	0,0%
7.	Tekuća proračunska rezerva	40.000				0,0%
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	1.349.230	1.278.008	474.297	-71.222	94,7%
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	206.940	206.880	356.098	-60	100,0%
	Primici od prodaje stalnih sredstava	206.940	206.880	356.098	-60	100,0%
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0,0%
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0,0%
2.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	1.599.440	1.435.279	807.130	-164.161	89,7%
	Nabava zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	12.000	6.988	12.903	-5.012	58,2%
	Nabava građevina	944.400	843.362	659.998	-101.038	89,3%
	Nabava opreme	101.040	96.369	73.448	-4.671	95,4%
	Nabava ostalih stalnih sredstava	0				0,0%
	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	1.500	1.500	56.862	0	100,0%
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	540.500	487.060	3.919	-53.440	90,1%
	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	1.392.500	1.228.399	451.032	-164.101	88,2%
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabava stalnih sredstava)	-43.270	49.609	23.265	92.879	114,6%
	IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0,0%

	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim razinama vlasti	0	0	0	0	0,0%
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0,0%
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzećima	0	0	0	0	0,0%
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih poduzeća	0	0	0	0	0,0%
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih poduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0,0%
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0,0%
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inozemstvo	0	0	0	0	0,0%
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0,0%
	Pozajmljivanje drugim razinama vlasti	0	0	0	0	0,0%
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima	0	0	0	0	0,0%
	Pozajmljivanje javnim poduzećima	0	0	0	0	0,0%
	Izdaci za kupovinu dionica javnih poduzeća	0	0	0	0	0,0%
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih poduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0,0%
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0,0%
	Pozajmljivanje u inozemstvo	0	0	0	0	0,0%
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0,0%
	V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0,0%
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0,0%
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0,0%
	Primici od inozemnog zaduživanja	0	0	0	0	0,0%
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0,0%
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0,0%
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0,0%
	Primici od inozemnog zaduživanja	0	0	0	0	0,0%
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0,0%
2.	Izdaci za otplate dugova	22.830	22.297	22.297	-533	97,7%
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0,0%
	Vanjske otplate	22.830	22.297	22.297	-533	97,7%
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0,0%
	Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0,0%
	Otplate duga po izdanim garancijama	0	0	0	0	0,0%
	Otkup duga	0	0	0	0	0,0%
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	-22.830	-22.297	-22.297	533	97,7%
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-66.100	27.312	968	93.412	-41,3%

Rukovodstvo je Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2021. godinu odobrilo 18. 2. 2022. godine.

**Općinski načelnik
Marijan Oršolić**

Bilanca stanja na 31. 12. 2021. godine			
Naziv institucije: Općina Orašje			
Opis	U obračunskom razdoblju tekuće godine	U istom obračunskom razdoblju prethodne godine	Procent (2/3)x100
1	2	3	4
I. AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	3.659.527	3.185.093	115%
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	3.169.500	2.561.940	124%
2. Vrijednosni papiri	0	0	0%
3. Kratkoročna potraživanja	468.522	601.648	78%
4. Kratkoročni plasmani	0	0	0%
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0%
6. Zalihe materijala i robe	0	0	0%
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0%
8. Kratkoročna razgraničenja	21.505	21.505	100%
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	21.106.783	16.578.883	127%
9. Stalna sredstva	23.613.512	20.148.755	117%
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	7.564.098	6.859.575	110%
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	16.049.414	13.289.180	121%
12. Dugoročni plasmani	93.975	93.975	100%
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0%
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	93.975	93.975	100%
15. Vrijednosni papiri	0	0	0%
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0%
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0%
18. Dugoročna razgraničenja	4.963.394	3.195.728	155%
UKUPNO AKTIVA (A+B)	24.766.310	19.763.976	125%
II. PASIVA			
C. Kratkoročne obveze i razgraničenja (19+...+24)	3.096.289	2.649.168	117%
19. Kratkoročne tekuće obveze	1.259.396	571.916	220%
20. Obveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0%
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0%
22. Obveze prema zaposlenicima	157.239	154.719	102%
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0%
24. Kratkoročna razgraničenja	1.679.654	1.922.533	87%
D. Dugoročne obveze i razgraničenja (25+26+27)	4.963.394	3.195.728	155%
25. Dugoročni krediti i zajmovi	4.963.394	3.195.728	155%
26. Ostale dugoročne obveze	0	0	0%
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	0%
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	16.706.627	13.919.080	120%
28. Izvori stalnih sredstava	16.074.614	13.314.380	121%
29. Ostali izvori sredstava	0	0	0%
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	0%
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	632.013	604.700	105%
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	0	0	0%
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	24.766.310	19.763.976	125%

Rukovodstvo je Bilancu stanja na 31. 12. 2021. godine odobrilo 18. 2. 2022. godine.

**Općinski načelnik
Marijan Oršolić**

Izvješće o novčanim tijekovima za razdoblje izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine		
Naziv institucije: Općina Orašje		
Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I. NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	6.622.792
2	Prihodi od poreza	3.118.880
3	Neporezni prihodi	2.508.206
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	165.685
5	Kapitalni transferi	830.021
6	Prihodi po osnovu zaostalih obveza	
7	Kapitalni primici i transferi (8)	206.880
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	206.880
9	Financiranje (od 10 do 12)	
10	Primici od finansijske imovine	
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	6.829.672
14	II. NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	5.120.690
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.093.729
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	169.997
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	1.120.034
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.598.462
20	Kapitalni transferi	131.879
21	Izdaci za kamate	6.589
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	1.079.125
23	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	1.079.125
24	Financiranje (25 + 26)	22.297
25	Izdaci za finansijsku imovinu	
26	Izdaci za otplate dugova	22.297
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	6.222.112
28	NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13-27) ili (27-13)	607.560
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	2.561.940
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	3.169.500

Rukovodstvo je Izvješće o novčanim tijekovima za razdoblje izvješćivanja od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine odobrilo 18. 2. 2022. godine.

**Općinski načelnik
Marijan Oršolić**